

INSTITUTIONEN FÖR VÅRDVETENSKAP OCH HÄLSA

KVINNORS UPPLEVELSE AV BARNMORSKANS STÖD VID AMNING EN SYSTEMATISK LITTERATURÖVERSIKT

Atosa Ali, Hawa Hassan & Shad Muhammad

Uppsats/Examensarbete:	15,0 hp
Program och/eller kurs:	Barnmorskeprogrammet RPH101
Nivå:	Avancerad nivå
Termin/år:	HT/2024
Handledare:	Malin Bogren
Examinator:	Stefan Nilsson

Titel svensk: Kvinnors upplevelser av barnmorskans stöd vid amning
Woman's experiences of support from midwives during
Titel engelsk: breastfeeding
Uppsats/Examensarbete: 15,0 hp
Program och/eller kurs: Barnmorskeprogrammet RPH101
Nivå: Avancerad nivå
Termin/år: HT/2024
Handledare: Malin Bogren
Examinator: Stefan Nilsson
Nyckelord: Amning, Barnmorskans vård, systematisk litteraturöversikt

Sammanfattning

Bakgrund: Historiskt har kvinnor förstått amningens betydelse och innebörd, då amning innehåller viktiga näringsämnen för barnets utveckling. Forskning visade under 1970-talet att amning var mer fördelaktig jämfört med mjölkersättning. Tidig amningsstart och hud mot hudkontakt har många hälsofördelar för både barnet och modern. För barnet innebär det starkare immunförsvar samt minskar risken för kroniska sjukdomar senare i livet. Därutöver leder amning till minskad risk för vissa cancertyper för modern. Anknytningen mellan mor och barn är ett känslomässigt band som kan påverka både deras välmående. Barnmorskans roll är att stödja kvinnor under graviditet, förlossning och övergången till moderskap. Dessutom har barnmorskor en viktig roll att vägleda, stödja och främja amning. **Syfte:** Att undersöka kvinnors upplevelse av barnmorskans stöd vid amning. **Metod:** En systematisk litteraturoversikt med kvalitativ design utfördes i enlighet med Bettany-Saltikov och McSherry (2016). Befintliga data av vetenskapliga artiklar analyserades och sammanställdes. Sökningen utfördes i tre olika databaser, Cinahl, PubMed och Scopus. Det resulterade i tio artiklar som kvalitetsgranskades. **Resultat:** Två huvudkategorier framkom; *När amningsstödet fungerar* som visade att individanpassad vård, trygghet och vägledning från barnmorskan var betydelsefullt för kvinnorna under amningsstöd. *När amningsstödet brister* visade hur denna saknad av korrekt stöd och brist på engagemang från barnmorskan kan resultera i känslor som bland annat frustration och osäkerhet för kvinnorna. **Slutsats:** Resultatet visar att barnmorskans amningsstöd har en central roll för att skapa trygghet och stärka kvinnans självkänsla under amningsperioden. Att barnmorskan erbjuder individanpassat stöd, grundat i både kompetens och erfarenhet, ökar kvinnornas positiva upplevelse av amning. Det är viktigt att ge barnmorskor rätt förutsättningar för att tillhandahålla kvalificerat och personcentrerat stöd till ammande kvinnor. **Nyckelord:** Amning, Barnmorskans vård, Systematisk litteraturoversikt.

Abstract

Background: Historically, women have known the importance of breastfeeding, as it contains some essential nutrients for the child's development and wellbeing. The research made in the 1970s showed that breastfeeding was more beneficial than formula. Early breastfeeding initiation and early skin-to-skin contact have shown to have many health benefits for both the baby and the mother. For the baby, this implements a stronger immune system and also reduces risks of chronic diseases later in life. Breastfeeding also leads to a reduced risk of certain types of cancer for the mother. The bond between the mother and a child is an emotional connection that can impact both their well-being. The midwife's role is to support the women during her pregnancy, childbirth, and transition to motherhood. Additionally, midwives play an important role in guiding, supporting, and promoting breastfeeding. **Aim:** To examine women's experience of support from midwives during breastfeeding. **Method:** A systematic literature review with a qualitative design was made according to Bettany-Saltikov and McSherry (2016). Already existing data was collected and analyzed. Data collection was made within three databases, Cinahl, PubMed and Scopus. It resulted in a qualitative analysis of ten articles. **Results:** Two categories emerged; *When breastfeeding support works* this presented that an individualized care, safety and guidance from the midwife was of big importance for the woman during breastfeeding. *When breastfeeding support is lacking*, this presented that lacking correct support and lack of engagement from the midwife can result in feelings such as frustration and uncertainty for the woman. **Conclusion:** The result that was presented showed that the midwives breastfeeding support was a central part of creating a safety and a positive self-esteem within the woman. A midwife who offers individualized support based on competence and experience, will increase a positive breastfeeding experience for the woman. It is important to give midwives the right conditions to keep a quality based and patient centered care to the breastfeeding woman.

Key words: Breastfeeding, Midwifery care, Systematic review.

Förord

Med denna uppsats har det varit både en utmaning och en lärorik resa för oss alla tre, vi vill tacka varandra men även rikta ett stort tack till vår handledare Malin Bogren. Tack för ditt enorma tålamod, dina lärorika råd och fina stöd genom arbetets gång. Vi vill även tacka våra familjer som har stått ut med våra humörsvängningar under denna uppsatsresa, och för att ni låtsades förstå vad vi pratade om när vi förklarade ämnet. Sist men inte minst vill vi tacka dig som läser detta förord för att du tar dig tid att fördjupa dig i vår text, vi hoppas att det ger dig något värdefullt.

Innehållsförteckning

INLEDNING.....	1
BAKGRUND.....	1
Amningens historia	1
Amningens fysiologi	2
Amningens hälsoeffekter.....	3
Amning i Sverige	3
Tio steg som främjar amning	4
Anknytning mellan mor och barn.....	5
Barnmorskans-kompetensområde	6
Barnmorskans stöd vi amning	7
Barnmorskans roll.....	8
Amning och hållbarhet.....	8
PROBLEMFÖRMULERING.....	9
SYFTE	9
METOD	9
Design.....	9
Urval.....	10
Datainsamling.....	11
Kvalitetsgranskning.....	13
Dataanalys	14
Etiska överväganden	14
RESULTAT	15
När amningsstödet fungerar.....	15
Att få individanpassad vård.....	16
Trygghet och förtroende.....	16
När amningsstödet brister	17
En känsla av osäkerhet och frustration.....	17
Förväntningar och förståelse	18
Brist av barnmorskans engagemang.....	19
DISKUSSION.....	20

Metoddiskussion	20
Resultatdiskussion.....	23
SLUTSATS.....	27
REFERENSER	29

BILAGOR Tabell 4. Artikel matris

Författare, år, land & databas	Artiklens titel	Syfte	Metod	Resultat	Kvalitet
Edwards, R. Cragg, B. Dunn, S. & Peterson, W. 2021 Kanada PubMed	The breastfeeding and early motherhood experiences of older first-time mothers: A constructivist grounded theory study	Syftet med studien är att utforska faktorer kring beslutfattande relaterat till amning och erfarenheterna av tidigt moderskap	Metoden i denna kvalitativa studie genomfördes enligt en grundad teori metodologi. Urvalet till studien bestod av 41 semistrukturerade intervjuer med 23 olika deltagare. Intervjuerna genomfördes på platser som deltagarna själva valde likt kaffeter eller på en promenad, dessa intervjuer spelades in digitalt och analyserades.	Resultatet visade att för kvinnorna i studie var framgång med tidig amning ett bevis på att man är en bra mamma kopplade till varandra. Kvinnorna upplevde en dominerande socio-kulturell förväntning på ett intensivt moderskap och anknytning till föräldraskapet. Det menas att dem trodde om amningen gick bra, så skulle de agera mer som mammor, dem skulle känna sig mer som mammor och ha uppfyllt sina förväntningar på vem de skulle vara som en mamma.	31/36 Medel Kvalitet
Cato, K. Sylven, S. Henriksson, H. & Robertsson, C. 2020 Sverige PubMed	Breastfeeding as a balancing act – pregnant Swedish women's voices on breastfeeding	Syftet med studien är att utforska attityder till amning bland gravida kvinnor i Sverige som har för avsikt att amma.	Metoden i denna kvalitativa studie utgick från den social-ekologiska hälsomodellen. Där elva blivande mammor deltog. Kvinnorna intervjuades via telefon eller personligen under dem sista veckorna före förlösning. En semi strukturerad intervju utfördes och transkribering av intervjuerna analyserades med hjälp av en tematisk analys.	Resultatet visade att när kvinnorna under sin graviditet beskrev amning som en balansgång mellan de olika normer och även personliga önskemål. Kvinnorna uppfattade ett tryck från samhället att amma, men den var fylld av gränser och blandade budskap. Kvinnorna upplevde att trycket från samhället kunde balanseras med hjälp av deras egen kunskap kring amning. När kvinnorna skulle föreställa sin framtida amning gjorde det dem osäkra och de förhandlade om amningens fördelar och nackdelar. Det fanns en önskan om ett individuellt amningsstöd samt bättre information under graviditeten kring amning.	35/36 Medel Kvalitet
Whelan, B & Kearney, J. 2014 Irland PubMed	Breast-feeding support in Ireland: a qualitative study of health-care professionals' and women's views	Syftet med studien är att undersöka kvinnors erfarenheter av professionellt stöd för amning och vårdpersonalens erfarenheter av att ge stöd.	Metoden i denna kvalitativa studie genomfördes med semistrukturerade kvalitativa intervjuer. Urvalet bestod av n=22 kvinnor samt n=58 vårdpersonal. Intervjuerna analyserades med hjälp av innehållsanalys med inslag av Grounded Theory.	Resultatet visade att amning placeras inom ett medicinskt begrepp i Irland, vilket innebär att det är beroende av vårdpersonal. Det finns ett behov av utbildning om amning för alla i vårdpersonalgruppen. Men däremot är stödet begränsat på grund av olika hinder, såsom brist på tid.	31/36 Medel Kvalitet
Johnson, A. Kirk, R. Rooks, A. & Muzik, M. 2016 USA PubMed	Enhancing Breastfeeding Through Healthcare Support: Results from a Focus Group Study of African American Mothers	Syftet med studien är att utforska afroamerikanska kvinnors tankar, attityder och erfarenheter av amning i relation till vårdpersonal och dess efterföljande påverkan på deras beteende kring amning.	Metoden i denna kvalitativa studie utformades genom en semistrukturerad guide för diskussionerna. Trettiotåta gravida eller ammande kvinnor var med i fokusgrupper. Diskussionerna spelades in digitalt och transkriberades. Tematisk innehållsanalys genomfördes sedan.	Resultatet visade att deltagarna var eniga om att amning är den hälsosammare matningsmetoden, men de uppfattade att vårdgivare inte alltid var fullt stödjande och ibland avskräckte deltagarna från amning. Kvinnor som inte ammade uttryckte en misstro mot den information och de rekommendationer de erhöll från vårdpersonal och förlitade sig mer på familj och vänner. Resultatet visade även att vårdpersonal ofta saknade en fullständig färdigheter för att engagera de afroamerikanska kvinnor till amning.	30/36 Medel Kvalitet
Swerts, M. Westhof, E. Lemiegre, J. & Bogaerts, A. 2019 Belgium PubMed	The supporting role of the midwife during the first 14 days of breastfeeding: A descriptive qualitative study in maternity wards and primary healthcare	Syftet med studien är att få en djupare förståelse för barnmorskors stödjande roll vid amningsstöd under de första två veckorna efter födseln och jämföra det med de ammande kvinnornas behov.	Metoden är en kvalitativ ansats som användes med en observationsdesign och en fokusgruppstudie. Interaktioner mellan barnmorskor n=21 och mödrar n=59 under amningsstöd observerades. Observationerna och fokusgrupperna analyserades med tematisk analys.	Resultatet visade att både barnmorskorna och kvinnorna vill att amningen ska vara lyckad. Det kom fram till att produktionen av bröstmjölk var en prioritet för både barnmorskorna och kvinnorna. Det framkom att hands-on situationer förekom ofta utan att be om kvinnans samtycke. Under stödet vid amning byggas en professionell och emotionell relation mellan barnmorskan och kvinnan. I primärvården erbjuds en-och-en stöd, vilket står i kontrast till vården på sjukhus, vilket resulterar i en mer personlig och nära relation. Amningsstödet påverkas av både personliga faktorer men även andra faktorer så som tidsbrist.	34/36 Medel Kvalitet

Författare, år, land & databas	Artiklens titel	Syfte	Metod	Resultat	Kvalitet
Edwards, R. Cragg, B. Dunn, S. & Peterson, W. 2021 Kanada PubMed	The breastfeeding and early motherhood experiences of older first-time mothers: A constructivist grounded theory study	Syftet med studien är att utforska faktorer kring beslutfattande relaterat till amning och erfarenheterna av tidigt moderskap	Metoden i denna kvalitativa studie genomfördes enligt en grundad teori metodologi. Urvalet till studien bestod av 41 semistrukturerade intervjuer med 23 olika deltagare. Intervjuerna genomfördes på platser som deltagarna själva valde likt kaffeter eller på en promenad, dessa intervjuer spelades in digitalt och analyserades.	Resultatet visade att för kvinnorna i studie var framgång med tidig amning ett bevis på att man är en bra mamma kopplade till varandra. Kvinnorna upplevde en dominerande socio-kulturell förväntning på ett intensivt moderskap och anknytning till föräldraskapet. Det menas att dem trodde om amningen gick bra, så skulle de agera mer som mammor, dem skulle känna sig mer som mammor och ha uppfyllt sina förväntningar på vem de skulle vara som en mamma.	31/36 Medel Kvalitet
Cato, K. Sylven, S. Henriksson, H. & Robertsson, C. 2020 Sverige PubMed	Breastfeeding as a balancing act – pregnant Swedish women's voices on breastfeeding	Syftet med studien är att utforska attityder till amning bland gravida kvinnor i Sverige som har för avsikt att amma.	Metoden i denna kvalitativa studie utgick från den social-ekologiska hälsomodellen. Där elva blivande mammor deltog. Kvinnorna intervjuades via telefon eller personligen under dem sista veckorna före förlösning. En semi strukturerad intervju utfördes och transkribering av intervjuerna analyserades med hjälp av en tematisk analys.	Resultatet visade att när kvinnorna under sin graviditet beskrev amning som en balansgång mellan de olika normer och även personliga önskemål. Kvinnorna uppfattade ett tryck från samhället att amma, men den var fylld av gränser och blandade budskap. Kvinnorna upplevde att trycket från samhället kunde balanseras med hjälp av deras egen kunskap kring amning. När kvinnorna skulle föreställa sin framtida amning gjorde det dem osäkra och de förhandlade om amningens fördelar och nackdelar. Det fanns en önskan om ett individuellt amningsstöd samt bättre information under graviditeten kring amning.	35/36 Medel Kvalitet
Whelan, B & Kearney, J. 2014 Irland PubMed	Breast-feeding support in Ireland: a qualitative study of health-care professionals' and women's views	Syftet med studien är att undersöka kvinnors erfarenheter av professionellt stöd för amning och vårdpersonalens erfarenheter av att ge stöd.	Metoden i denna kvalitativa studie genomfördes med semistrukturerade kvalitativa intervjuer. Urvalet bestod av n=22 kvinnor samt n=58 vårdpersonal. Intervjuerna analyserades med hjälp av innehållsanalys med inslag av Grounded Theory.	Resultatet visade att amning placeras inom ett medicinskt begrepp i Irland, vilket innebär att det är beroende av vårdpersonal. Det finns ett behov av utbildning om amning för alla i vårdpersonalgruppen. Men däremot är stödet begränsat på grund av olika hinder, såsom brist på tid.	31/36 Medel Kvalitet
Johnson, A. Kirk, R. Rooks, A. & Muzik, M. 2016 USA PubMed	Enhancing Breastfeeding Through Healthcare Support: Results from a Focus Group Study of African American Mothers	Syftet med studien är att utforska afroamerikanska kvinnors tankar, attityder och erfarenheter av amning i relation till vårdpersonal och dess efterföljande påverkan på deras beteende kring amning.	Metoden i denna kvalitativa studie utformades genom en semistrukturerad guide för diskussionerna. Trettiotåta gravida eller ammande kvinnor var med i fokusgrupper. Diskussionerna spelades in digitalt och transkriberades. Tematisk innehållsanalys genomfördes sedan.	Resultatet visade att deltagarna var eniga om att amning är den hälsosammare matningsmetoden, men de uppfattade att vårdgivare inte alltid var fullt stödjande och ibland avskräckte deltagarna från amning. Kvinnor som inte ammade uttryckte en misstro mot den information och de rekommendationer de erhöll från vårdpersonal och förlitade sig mer på familj och vänner. Resultatet visade även att vårdpersonal ofta saknade en fullständig färdigheter för att engagera de afroamerikanska kvinnor till amning.	30/36 Medel Kvalitet
Swerts, M. Westhof, E. Lemiegre, J. & Bogaerts, A. 2019 Belgium PubMed	The supporting role of the midwife during the first 14 days of breastfeeding: A descriptive qualitative study in maternity wards and primary healthcare	Syftet med studien är att få en djupare förståelse för barnmorskors stödjande roll vid amningsstöd under de första två veckorna efter födseln och jämföra det med de ammande kvinnornas behov.	Metoden är en kvalitativ ansats som användes med en observationsdesign och en fokusgruppstudie. Interaktioner mellan barnmorskor n=21 och mödrar n=59 under amningsstöd observerades. Observationerna och fokusgrupperna analyserades med tematisk analys.	Resultatet visade att både barnmorskorna och kvinnorna vill att amningen ska vara lyckad. Det kom fram till att produktionen av bröstmjölk var en prioritet för både barnmorskorna och kvinnorna. Det framkom att hands-on situationer förekom ofta utan att be om kvinnans samtycke. Under stödet vid amning byggas en professionell och emotionell relation mellan barnmorskan och kvinnan. I primärvården erbjuds en-och-en stöd, vilket står i kontrast till vården på sjukhus, vilket resulterar i en mer personlig och nära relation. Amningsstödet påverkas av både personliga faktorer men även andra faktorer så som tidsbrist.	34/36 Medel Kvalitet

INLEDNING

Att ge adekvat stöd vid amning är en central del av barnmorskans arbete och har stor betydelse för både modern och barnet. Tidigare forskning har visat att amning medför många hälsofördelar för såväl barnet som modern, och dessa fördelar kan bidra till en övergripande förbättrad folkhälsa. Genom att erbjuda rätt stöd och vägledning kan barnmorskor inte bara minska risken för sjukdomar utan även främja kvinnors fysiska och psykiska välmående. Trots de dokumenterade hälsofördelarna upplever många kvinnor amningssvårigheter, vilket ofta påverkar deras upplevelse negativt. Att ha en djupare förståelse för dessa utmaningar är därför avgörande för att barnmorskor ska kunna ge både praktiskt och känslomässigt stöd till de kvinnor som behöver det. Vårt intresse för ämnet väcktes under vår praktik på förlossningen under barnmorskeutbildningen, där vi observerade att många kvinnor kämpade med amningen. Denna erfarenhet gjorde det tydligt för oss att det är av stor vikt att fördjupa vår kunskap om amning för att kunna ge bättre stöd i vårt framtida yrkesutövande.

BAKGRUND

Amningens historia

Amning är kvinnans naturliga sätt att ge näring som är anpassad efter barnets specifika behov. Under förutsättningen att kvinnan själv äter en balanserad kost bidrar bröstmjölken med des olika näringsämnen till att tillföra en normal utveckling och tillväxt för spädbarnet (Prell & Koletzko, 2016). Historiskt har mänskligheten dokumenterat amning redan sedan förhistorisk tid, i form av grottmålningar. Kvinnor har genom tider förstått amningens och bröstmjölakens betydelse för barnets utveckling och näringsintag. I Mesopotamien, forntida Egypten, antika Grekland, Rom och Europa anställdes en amma om kvinnan inte hade möjlighet till att amma eller hade otillräcklig bröstmjolk. En amma är en kvinna som ammar ett barn som inte är hennes eget (Papastavrou m.fl., 2015).

Under medeltiden ansågs bröstmjölken vara helig och bära på magiska egenskaper. Man hade en uppfattning om att spädbarnen erhöLL kvinnans fysiska och psykologiska egenskaper genom bröstmjölken. Denna tanke ledde till att det blev en helig plikt och därmed mycket viktigt för mamman att amma sitt eget spädbarn. År 1703 dokumenterades den första rekommendationen

i Europa om vad som kan främja en god amning, detta i en skrift med bland annat information om tidig hud mot hudkontakt under råmjölksperioden (Papastavrou m.fl., 2015).

I slutet på 1700-talet under den industriella revolutionen arbetade både kvinnor och män. Mammor var borta från sina barn under många timmar och det blev svårt att upprätthålla en god amning. Detta ledde till att kvinnor fick använda andra alternativ såsom mjölk från djur eller egentillverkad ersättning bland annat gjord på vatten, mjöl, mjölk och ägg. Senare under 1800-talet började produktionen av modersmjölkersättning och det konstaterades att det var ett bättre alternativ än bröstmjölk. År 1902 var modersmjölkersättning konstaterat som allt mer använd och dess popularitet ökade i samhället. Forskningen vid 1970-talet konstaterade att amningen hade fler fördelar för både modern och barnet än mjölkersättning. Med detta sattes det igång en rörelse bland vårdpersonalen världen runt (Papastavrou m.fl., 2015). År 1990 lanserades projektet "barnvänliga sjukhus" (Baby-friendly Hospital Initiativ) internationellt av United Nations Children's Fund [UNICEF] tillsammans med World Health Organization [WHO] för att säkerställa, skydda och främja en god amningsstart för nyfödda barn och deras mödrar (Cato, 2018).

Amningens fysiologi

Amningens fysiologi bygger på utdrivningsreflexen, en reflex som möjliggör att mjölken kan drivas ut från bröstet till barnet. Reflexen styrs i sin tur av hormoner såsom östrogen, prolaktin och oxytocin. När det nyfödda barnet suger på moderns bröst skickas signaler via ryggmärgen till hypotalamus där nervceller sedan aktiveras. Hypofysen frisätter oxytocin och prolaktin från varsin lob och sedan transporteras via blodbanan till sina respektive receptorer för att sedan tillämpa effekt (Wibke & Nissen, 2022).

Oxytocinets roll är att få myoepitelcellerna i bröstet att kontraheras vilket driver ut först råmjölk och därefter mjölk (Prime m.fl., 2009). Råmjölk, som även kallas kolostrum, är en komponent i den tidiga amningen (Ballesta-Castillejos m.fl., 2024). Denna gulaktiga och tjockflytande vätska produceras under de första 2–4 dagar efter födseln (Lindgren m.fl., 2019; Rawal m.fl., 2008). Råmjölken innehåller fett, vitaminer och mineraler som ger skydd för mag-tarmkanalen hos nyfödda barn (Rawal m.fl., 2008). Frekvent amning bidrar till att öka mjölkproduktionen

(Wibke & Nissen, 2022). Oxytocinet har också viktig psykologisk inverkan för både mor och barn. Hormonet är avgörande för att främja anknytning mellan barnet och modern. Vid smärta, stress eller rädsla kan utdrivningsreflexen hämmas, men oxytocinet har en stressreducerande effekt som stödjer både amning och relationen mellan mor och barn. Frisättning av oxytocin sker också när modern ser, luktar, berör eller tänker på sitt barn. För att optimera hormonet och utdrivningsreflexen är det därför viktigt att mor och barn har en nära fysisk och känslomässig kontakt (Wibke & Nissen, 2022; Widström m.fl., 2019).

Amningens hälsoeffekter

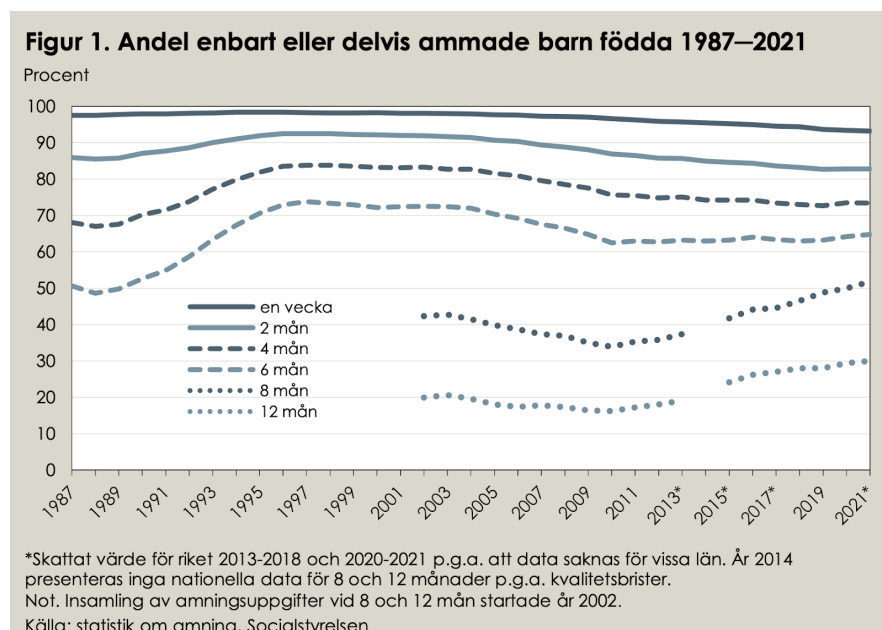
Studier har visat att amning har hälsofördelar för både barnet och modern på kort och långsikt. Bröstmjolk innehåller näringsämnen som stimulerar immunförsvaret hos barnet och minskar risken för en mängd olika infektions- och allergisjukdomar. För modern innebär amning minskad risk för bröstcancer, äggstockscancer och diabetes mellitus. Modersmjolk är unik och anpassad till moderns barn, och den innehåller all den näring som barnet behöver för en gynnsam tillväxt, utveckling och hälsa (Westlund, 2021). Modersmjölken innehåller även antikroppar och antiinflammatoriska ämnen som är väsentliga för att barnet ska hålla sig friskt (Folkhälsan, 2024). Ytterligare fördelar med amning för det nyfödda barnet är att bröstmjolk förebygger fetma och kroniska sjukdomar senare i livet (UNICEF, 2013).

Hud mot hud tidigt efter förlossningen har fördelar för både modern och barnet. Ett naket barn som placeras hud mot hud mot modern, är både lugn och temperaturreglerad. För modern kan hud mot hudkontakt leda till en tidigare avgång av placenta, minskad blödning och ökad utsöndring av hormonet oxytocin som leder till lägre stressnivåer och en välmående mamma (Brimdyr m.fl., 2017).

Amning i Sverige

Sverige är ett av de länder som har den högsta amningsinitieringsfrekvens, år 1995–2004 var amning frekvensen högst. År 2005 påbörjade 98 procent av nyförlösta kvinnorna amning efter förlossning och 70 procent fortsatte att amma sina barn vid 6 månaders ålder (Nielsen m.fl., 2022). I Sverige rekommenderas idag att amning inleds inom en timme efter förlossningen, följt av helamning i sex månader. Därefter kan barnet introduceras till fast föda i kombination med

fortsatt amning upp till två års ålder eller längre (Cato, 2018). Den största minskningen i amningsfrekvens skedde vid fyra och sex månaders ålder, då många barn introducerades till smakportioner av andra typer av mat (Nielsen m.fl., 2022). Det finns även andra orsaker till att amningsfrekvensen minskar vilket påverkas av exempelvis fysiska påfrestningar såsom ömma eller såriga bröstvårtor (Cato, 2018). År 2002 i Sverige ökades antalet föräldradagar till 480 dagars betald föräldradag, vilket gynnar en längre amningsperiod (Nielsen m.fl., 2022). Nittiotre procent av barnen födda 2021 ammad under den första levnadsveckan. Det året såg man också en positiv ökning för fortsatt amning av barn vid nio respektive tolv månaders ålder (Socialstyrelsen, 2021). Kurvorna presenteras i figur 1 av statistik från Socialstyrelsen.

Figur 1. Andel enbart eller delvis ammade barn födda 1987–2021 (Socialstyrelsen, 2021).

Tio steg som främjar amning

För att främja, skydda och stödja amning har UNICEF och WHO utfärdat år 1989 tio riktlinjer som sammanfattar principer och rutiner runt amning. Dessa riktar sig till mödrahälsovård, förlossningsvård, BB-vård och barnhälsovård. WHO uppmanar alla barnmorskor att följa de tio stegen eftersom det finns starka bevis på att amningsfrekvensen ökar, fler kvinnor ammar direkt efter förlossningen, flera både hel ammar och ammar under en längre period. De följande tio stegen som är översatta till svenska lyder: 1) Skriftliga handlingsprogram för spädbarnsnutrition som bör följas av personal och föräldrar. 2) Det skall säkerställas att personalen har den nödvändiga kunskapen och kompetensen för att genomföra handlingsprogrammet. 3) Personal

bör ge information till föräldrar om amningens fördelar och innebörd. 4) Främja oavbruten hud mot hudkontakt samt ge vägledning om barnets signaler. 5) Det är viktigt att personal stödjer och instruerar nyblivna mammor och bevara hur amningen hålls igång. 6) Personal bör endast motivera kvinnor till att ge bröstmjölk och inget annat om inte det finns medicinska skäl. 7) Det ska underlättas för mamman/föräldrarna och sina spädbarn att vara tillsammans så mycket som möjligt utan avbrott. 8) Personalen bör informera och uppmuntra föräldrarna om barnets amningssignaler. 9) Personal bör samtala med föräldrarna om tidig flaskmatning och tidig användning av napp, för att undvika amningssvårigheter. 10) Mamman/föräldrarna ska få saklig information om vart de kan vända sig för fortsatt stöd efter hemgång (Socialstyrelsen, 2018). År 1997 var samtliga förlossningskliniker i Sverige godkända som barnvänliga sjukhus och arbetade utifrån de tio stegen för en positiv amningsmiljö (Cato, 2018).

Anknytning mellan mor och barn

Anknytning mellan mor och barn definieras som ett känslomässigt band som utvecklas under graviditeten och fördjupas under barnets uppväxt. Anknytningens betydelse är stor, eftersom den påverkar moderns förmåga att känslig för barnets behov och stärker sambandet till barnets utvecklingsförmåga. Anknytningsteorin, som beskriver förmågan att skapa nära relationer, är en central del av mänskligt liv oavsett ålder (Nordahl m.fl., 2020; Bowlby, 1982; Berg och Premberg, 2014). Anknytning innebär också förståelsen för barnets känslor, såsom ångest och oro vid separation från föräldrarna. Det har visats sig att separationsångest inte kan lindras genom matning, och att anknytningen tydligt uttrycks genom barnets olika beteenden. Till exempel söker barn sig till sina föräldrar för trygghet och tröst när de känner sig rädda. Enligt Bowlbys teori föds barn med en drivkraft att skapa nära relation till sina föräldrar (Bowlby, 1982). Anknytning mellan mor och barn kan påverkas av flera faktorer, inklusive kvinnans bakgrund och livssituation (Berg & Premberg, 2014).

Att placera ett naket nyfött barn på den nakna förälderns kropp kan stärka både anknytning och sambandet till barnet. Detta kan bidra till en positiv amning både på kort och långsikt. (Socialstyrelsen, 2023). Mammornas upplevelser av sina nyfödda barn kan variera, vissa knyter an snabbare känslomässigt medan andra upplever stark ångest inför barnets närhet. Förlossningsupplevelser präglade av ångest eller trauma kan skapa känslomässiga blockeringar

som försvårar anknytningen till barnet. Däremot kan de kvinnor som har positiva förlossningsupplevelser knyta an lättare till sina barn (Berg & Premberg, 2014). Under de första timmarna efter födseln påverkas mamman och barnet av hormoner som förstärker moderns känslighet, reaktivitet och mottaglighet, vilket spelar en viktig roll för anknytningen (Stoodley m.fl., 2023).

En hälsosam relation mellan mor och barn är avgörande för barnets utveckling av positiva personlighetsdrag såsom nyfikenhet, social förmåga, samarbetsvilja och självständighet. Bristande anknytning kan däremot leda till psykiska och sociala problem senare i livet. Senare forskning visar att barn som har en labil anknytning löper större risk för nedsatt hippocampusutveckling vilket kan påverka minnesfunktioner och en försämrad tillväxt av vänster hjärnhalvan som är kopplad till depression samt ångeststörningar. Barn som avvisas, får bristande emotionell respons eller fientlighet, irritabilitet eller aggressiva impulser löper större risk att utveckla psykopatologi i vuxen ålder (Darvishvand m.fl., 2022).

Barnmorskans-kompetensområde

Att vara barnmorska innebär ett ansvarsfullt och självständigt yrke som omfattar ett brett spektrum av arbetsuppgifter inom reproduktion, perinatal och sexuell hälsa. Yrket spelar en central roll i vården av kvinnor och -barn i relation till moderskapet. Barnmorskan har också en viktig funktion när det gäller att främja sexuell och reproduktiv hälsa genom att stödja, informera och vårda kvinnor i olika skeden av livet. Arbetet baseras på etiska riktlinjer, professionella normer, lagstiftning samt en kontinuerlig utveckling av den individuella och professionella kompetensen (Barnmorskeförbundet, 2018). En legitimerad barnmorska enligt Patientsäkerhetslagen (SFS,2010:659, 4 kap. 3&4 §), har ansökt om och erhållit legitimation för sitt yrke. Legitimerad barnmorska är en skyddad yrkestitel, vilket innebär att det inte får nyttjas av någon utan rätt kvalifikation (SFS: 2010:659, 4 kap 5§).

Barnmorskan ska arbeta utifrån människors rätt till rättvisa, självbestämmande och respekt i alla situationer. Professionens etiska kod innefattar ömsesidig respekt, tillit och hänsyn till individens värde. Barnmorskans arbete fokuserar på att stödja och vårda kvinnor genom fertilitet, graviditet och klimakteriet. Detta involverar fysiska och psykologiska aspekter som integreras med sociala, kulturella och existentiella faktorer (Barnmorskeförbundet,

2018). Barnmorskor befinner sig i en unik position för att stödja kvinnor i att utveckla sin relation med sitt nyfödda barn, eftersom deras relation inleds redan under graviditeten. Barnmorskan och kvinnan arbetar i ett partnerskap för att främja en hälsosam graviditet, en fysiologisk förlossning samt en positiv övergång till moderskap (Stoodley m.fl., 2023).

Barnmorskans stöd vid amning

Att främja amning utgör en central del av barnmorskans yrkesområde. Genom stöd, vägledning och hud mot hudkontakt direkt efter förlossningen kan en positiv amningsstart uppnås (Barnmorskeförbundet, 2018). Barnmorskor har möjlighet att stödja utvecklingen av det nyfödda barnets kompetenser genom att uppmuntra föräldrarna till tidig hud mot hudkontakt (Socialstyrelsen, 2018). Amningsfrämjande arbete på förlossningen innefattar att skapa tillit, vilket är avgörande för ett bra samspel och framgångsrik amning. Att lägga det nyfödda barnet direkt på mammans bröst, oavsett förlossningssätt ger en grund för detta samspel. Detta visar att barn ofta är alerta till att försöka hitta moderns bröst under de första timmarna efter födelsen, där deras reflexrörelser spelar en viktig roll för amningen början (Widström m.fl., 2019). När det nyfödda barnet hör mammans hjärtslag, känner hennes doft och hör hennes röst skapas det förutsättningar för barnet att utforska de nio instinktiva stadierna som leder till en amningsstart. Barnmorskans roll och stöd är att stödja dessa nio stadier, som presenteras i figur 2 (Socialstyrelsen, 2023). Studier har påpekat vikten av tidig interaktion för barnets utveckling och välbefinnande, vilket har haft en betydande inverkan på vårdmetoder särskilt för att främja hud mot hudkontakt. Denna kontakt leder till en bättre förståelse och uppskattning av barnets förmågor och behov under första timmarna, och ger en möjlighet att vården anpassas för att ge barnet en trygg start i livet (Widström m.fl., 2019). Att avbryta hud mot hudkontakten för att väga barnet eller ta temperatur kan minska barnets möjlighet att utveckla en korrekt sugteknik, jämfört med om kontakten bibehålls kontinuerligt (Wibke & Nissen, 2022; Widström m.fl., 2019).

- 1) Födelse skrik som är ett tydligt tecken på att barnet lungor expanderar.
- 2) Avslappning när barnet ligger still och vilar.
- 3) Uppvakning som innefattar att barnet börjar öppna ögonen, munnen och röra lätt på huvudet.
- 4) Aktivt, när barnet söker efter bröstvårtan, ser sig omkring och använder slick- och munrörelser.
- 5) Kryp- eller glidrörelser, när barnet börjar leta och försöker med små rörelser närma sig bröstet.
- 6) Vila.
- 7) Tillvänjning, när barnet bekantar sig med bröstvårtan.
- 8) Sug-stadiet då barnet tar tag om bröstvårtan och börjar suga.
- 9) Sömn, när barnet är tillfredsställd efter att ha sugit på bröstet och hamnar i sömnläge

(Socialstyrelsen, 2023)

Figur 2, Det nyfödda barnets 9 instinktiva stadier (Socialstyrelsen, 2023).

Barnmorskans roll

Barnmorskans attityder och förhållningssätt kan ha en betydande inverkan på hur länge mammorna ammar. Om barnmorskan har en positiv eller negativ inställning till hur mammorna tolkar och sköter sina barn, kan denna inställning överföras till modern. Detta innebär att nyblivna mammors benägenhet att ta till sig råd och information från barnmorskan kan påverkas av hennes attityd. Därför är det avgörande att barnmorskor är medvetna om både vad de säger och hur de förmedlar information till gravida, nyförlösta och ammande kvinnor. Olika utbildningsinsatser riktade för barnmorskor kan förändra deras attityder och därmed förbättra deras förmåga att ge stöd som positivt påverkar både amning och moderns känslomässiga välbefinnande, samt deras relation till barnet (Zwedberg & Näslund, 2011). Således är det viktigt att barnmorskan erbjuder kontinuerlig vägledning och stöd genom hela amningsprocessen, vilket kan förbättra amningens resultat på långsikt (Barnmorskeförbundet, 2018; Zwedberg & Näslund, 2011). När barnmorskan bemöter nyblivna föräldrar med värme och omsorg har föräldrar lättare att efterlikna detta i sin omvårdnad av barnet (Svensson & Zwedberg, 2022).

Amning och hållbarhet

Amning är en naturlig och betydelsefull process som har många hälsofördelar för både barnet och modern, och den spelar även en viktig roll inom den miljömässiga hållbarheten. Amning och mjölkersättning är två olika metoder för att ge näring till barnet. Dessa metoder har sina fördelar och nackdelar som påverkar barnet, moderns och miljön. Att amma anses vara

miljömässigt hållbart på grund av att det inte kräver några resurser, förpackningar eller orsakar miljöavfall. Mjölkersättning är tillverkad för att efterlikna moderns bröstmjolk men den innehåller inte alla näringsämnen som finns i bröstmjölken. Användning av mjölkersättning är ett lämpligt alternativ för de mammor som inte kan amma av olika skäl eller medicinska orsaker. När det gäller koldioxidutsläpp bidrar amningen till att minimera utsläpp jämfört med tillverkning av mjölkersättning, de genererar förpackningsmaterial, formula burkar, engångsflaskor, nappar samt transport. Den energi och resurser som krävs för tillverkning bidrar till utsläpp av växthusgaser och klimatförändringar. Genom att främja och stödja amning bidrar vi alltså också till en långsiktig hållbarhet (Mohapatra & Samanatory, 2023).

PROBLEMFORMULERING

Amning av barn är ett centralt område för att förbättra barns överlevnad samt för att kunna stödja deras tillväxt och utveckling. De första två åren av barnens liv är särskilt väsentliga, då rätt näring i form av bland annat amning under denna tid kan minska risken för sjukdomar och dödsfall. Barnmorskan har en avgörande roll genom att ge stöd, utbildning samt vägledning till nyblivna mödrar, som kan bidra till att främja och upprätthålla amningens betydelse både för barnet och moderns hälsa längre fram. Utöver de befintliga studier som finns kring amning upplever många mödrar brist på information och stöd vid amning. Detta innebär att kvinnorna avbryter amningen tidigare än rekommenderat. Därför är det viktigt att veta hur vården bättre kan stötta mödrar och familjen i denna situation.

SYFTE

Syftet med studien är att undersöka kvinnors upplevelser av barnmorskans stöd vid amning.

METOD

Design

En systematisk litteraturöversikt med kvalitativ design utfördes för att besvara arbetets syfte, att undersöka kvinnors upplevelse av barnmorskors stöd vid amning. En systematisk litteraturöversikt är en metod för att sammanfatta vetenskapliga artiklar som fokuserar på en enda fråga där kunskap söks, värderas och sammanställs. Genom att analysera och syntetisera resultat från tidigare studier är detta en effektiv metod för att hålla sig uppdaterad inom den

senaste forskningen och evidensen inom ett specifikt område (Bettany-Saltikov & McSherry, 2016).

Urval

När en litteraturöversikt genomförs ska inklusion- och exklusionskriterier bestämmas innan datainsamling påbörjas, detta görs för att säkerställa en högre grad av tillförlitlighet och för att med hjälp av tydliga kriterier utesluta irrelevanta artiklar som inte berör ämnet (Bettany-Saltikov & McSherry, 2016). I kvalitativa litteraturstudier kan en PEO modell användas för att identifiera inklusion och exklusionskriterier. PEO står för population, exposure och outcome (Bettany-Saltikov & McSherry, 2016). Inklusion och exklusionskriterier kunde utformas med hjälp av PEOT modell se tabell 1.

Tabell 1. Inklusion och exklusionskriterier för att undersöka kvinnors upplevelser av barnmorskans stöd vid amning.

Inklusion & Exklusion kriterier		
PEO (S)	INKLUSION	EXKLUSION
POPULATION	Friska kvinnor, ålder 19+, först & omföderskor, vaginala förlossningar, kvinnor från hela världen	Sjuka barn, barn som behandlas på neonatal, kejsarsnitt förlossningar
EXPOSURE	Upplevelser av amningstöd	Handmjölkning, koppmatning, flaskmatning och pumpning
OUTCOME	Barnmorskans stöd vid amning	Annan vårdpersonals stöd vid amning
TYPE OF STUDY	Peer reviewed, högst 10 år, Engelska, full text	Ikke vetenskapliga publikationer, Ikke etiskt godkända

Inklusionskriterierna för studien var följande; friska kvinnor och spädbarn, kvinnor över 19 år, först- och omföderskor samt kvinnor som genomgått vaginala förlossningar. Artiklar inkluderas om de var publicerade i engelska fulltexter, genomgått peer-review, var etiskt godkända, publicerade i vetenskapliga tidskrifter och hade publicerats mellan 2014–2024. En artikel som genomgått peer -review innebär ett dess innehåll har blivit kritiskt granskad av sakkunniga bedömare och uppfyller vetenskapliga krav (Vetenskapsrådet, 2017). Begränsningen till det engelska språkval gjordes för att utesluta artiklar på språk som inte behärskades av oss (Bettany-Saltikov & McSherry, 2016). Valet av kvinnor över nitton år som inklusionskriterium valdes för att de har en större sannolikhet att ha erfarenheter av graviditet, förlossning eller påbörjad

karriär samt för att kunna få en bredare sökning till studien. Anledningen till att urvalet av globala kvinnor valdes var för att forskningens resultat kunde vara representativt och användbart för en bredare population. Exklusionskriterierna som begränsades under artikelsökningen omfattade sjuka kvinnor, kvinnor med prematura spädbarn eller kvinnors vars barn behandlades på neonatal.

Datainsamling

För att besvara studiens syfte och undersöka det aktuella problemområdet genomfördes inledningsvis en pilotsökning. Syftet med denna var att säkerställa att det fanns tillräckligt med information inom ämnet samt att hitta relevanta sökord till sökprocessen.

Tre olika databaser användes: The MEDLINE [PubMed] och Cumulative Index of Nursing and Allied Health Literature [CINAHL] och SCOPUS. Databaserna var lämpliga för att söka artiklar som berörde omvårdnad och medicinsk forskning. För att kunna göra en systematisk sökning användes boolesk sök teknik såsom AND för att på så sätt fånga in endast relevanta artiklar genom att avgränsa sökresultatet. Denna term placeras mellan två sökord i sökprogrammet (Bettany-Saltikov & McSherry, 2016). Bibliotekarie på Sahlgrenska Akademin i Göteborg kontaktades för att guida oss till korrekt sökstrategi. Sökorden som användes översattes från svenska till engelska med hjälp av Medical Subject Headings, MeSH. För information om databaser och söksträng samt antal träffar per databas se tabell 2. Samtliga artiklars titlar lästes och om de bedömdes svara mot syftet lästes även abstrakten. Om abstrakten ansågs uppfylla syftet läste vi artiklarna i fulltext sedan diskuterades artiklarna ihop. Det exkluderades fem artiklar, varav en som inte svarade på syftet, en som inte var kostnadsfri, två på grund av ung ålder på deltagarna och en som inte hade engelsk fulltext, se tabell 3. PRISMA modellen användes som ett flödesschema för identifiering av artiklar, se figur 2 (PRISMA, 2021).

Tabell 2. Databaser och söksträng

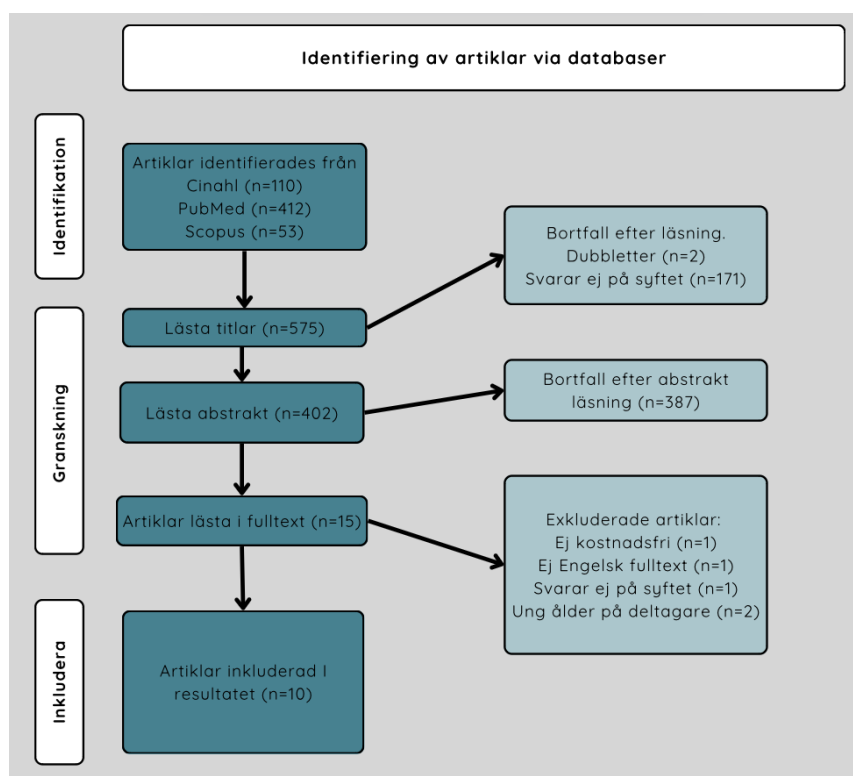
Databas	Sökord	Antal träffar
Cinahl 2024 - 11 - 21 Begränsningar: Peer review 2014-2024	Woman AND Experience AND Breastfeeding AND Breast feed AND Midwife AND Initiation	29
Pubmed 2024 - 11 - 21 Begränsningar: Peer review 2014-2024	Women AND Experience AND Breastfeeding AND Support AND Information	172
Scopus 2024 - 11 - 21 Begränsningar: 2014-2024	Breastfeeding AND Experiences AND Midwife AND Woman	53
Cinahl 2024 - 11 - 26 Begränsningar: Peer review 2014-2024	Midwifery care AND Support AND Breastfeeding AND Experiences	81
Pubmed 2024 - 11 - 28 Begränsningar: Peer review 2014-2024	Breastfeeding support AND Woman AND Midwife	240
Totalt	*	575

Tabell 3. Exkluderade artiklar efter fulltext.

Författare, år, land & databas	Artiklens titel	Anledning till exkludering
Thommesen, T., Kismul, H., Kaplan, I., Safi, K., Van den Bergh, G. 2020 Afghanistan PubMed	<i>"The midwife helped me... otherwise I could have died": women's experience of professional midwifery services in rural Afghanistan - a qualitative study in the provinces Kunar and Laghman</i>	Ung ålder
Nuzrina, R., Roshita, A., Nurcahyati Basuki, D. 2016 Indonesien PubMed	<i>Factors affecting breastfeeding intention and its continuation among urban mothers in West Jakarta: a follow-up qualitative study using critical point contact for breastfeeding</i>	Ung ålder
Santos, A., Lami, Z., Koser, M., Gomes, C., Costa, B., & Martins, L. 2021 Portugal PubMed	<i>SKIN-TO-SKIN CONTACT AND BREASTFEEDING AT CHILDBIRTH: WOMEN'S DESIRES, EXPECTATIONS, AND EXPERIENCES</i>	Ej Engelsk fulltext
Brown, A., Trickey, H. 2019 Storbritanien Scopus	<i>Midwifery basics: 5. understanding the impact of family and partner attitudes, experience and expectations upon breastfeeding</i>	Ej kostnadsfri
Wandel, M., Terragni, L., Nguyen, C., Lyngstad, J., Amundsen, M., Paoli, M. 2016 Norge Pubmed	<i>Breastfeeding among Somali mothers living in Norway: Attitudes, practices and challenges</i>	Svarar ej på syftet

Kvalitetsgranskning

Syftet med att kvalitetsgranska artiklar är att bedöma om studier riskerar att vara snedvridna, det vill säga utsatta för bias (SBU, 2024). Artiklarna kvalitetsgranskades med hjälp av en mall utvecklad av Caldwell et al. (2011) som beskrivs i Bettany-Saltikov och McSherry (2016) för att säkerställa att dem höll god kvalitet. Vi läste och granskade artiklarna var för sig och diskuterade dem sedan för att nå fram till en gemensam bedömning och minimera risken för bias. Granskningsmallen av Caldwell et al. (2011) innebär att artiklarna poängsätts utifrån arton frågor, där varje fråga kan ge mellan 0–2 poäng. En artikel som får mindre än 25 poäng bedöms som låg kvalitet, medan 36 poäng indikerar hög kvalitet. Artiklar med poäng mellan dessa värden klassificeras som medelhög kvalitet. Artiklar som erhåller färre än 20 poäng exkluderas (Bettany-Saltikov & McSherry, 2016). En artikel bedömdes ha högkvalitet och nio bedömdes ha medelhög kvalitet. Samtliga artiklar inkluderades och redovisas i en artikelmatris, se bilaga 1.

Figur 2. Identifiering av studier via databaser och register. PRISMA (2021).

Dataanalys

Analysen utfördes utifrån Bettany-Saltikov och McSherry (2016) nio steg för dataanalys. I första steget lästes artiklarna individuellt upprepade gånger. Därefter lästes artiklarna igen tillsammans. Detta utfördes för att skapa en djupare förståelse för artiklarnas innebörd. Nästa steg, färgkodas artiklarna med fokus på kvinnors upplevelser av barnmorskans stöd vid amning. I tredje steget förflyttades de färgkodade texterna från varje artikel och sparades i ett eget dokument. I steg fyra skapades rubriker fritt av de färgkodningar som utfördes, det vill säga en öppen kodning, se tabell 4. I steg fem och sex tittades rubrikerna över för att skapa en tydligare struktur som omfattar relaterade teman, samt de teman som var lika togs bort. Nästa steg var att öka trovärdigheten i arbetet, detta gjordes av någon obehörig, vilket var handledaren. Utifrån bedömning av handledaren utgjordes eventuella justeringar. I steg åtta lästes artiklarnas resultat igen för att säkerställa att ingen viktig och relevant information missades. Slutligen upprepades alla steg 1–8 för att bilda studiens resultat.

Etiska överväganden

Artiklar som har blivit granskade av etiska kommittéer tydliggör att studien innehåller validitet och är mer tillförlitlig, eftersom artiklarna utarbetas efter etisk- och vetenskaplig standard (Bettany-Saltikov & McSherry, 2016). Helsingforsdeklarationen handlar om forskningsetik och de etiska principerna inom medicinsk forskning. Deklarationen menar på att principen om omsorg av individer ska prioriteras. Forskaren har ett ansvar att skydda deltagarnas integritet, vilket innebär att personuppgifter hålls konfidentiella och att deltagarna inte kan identifieras i forskningsresultaten. Ytterligare sätt att skydda deltagarna kan göras genom att utföra en risk- och nyttobedömning (Vetenskapsrådet, 2017). Målet med forskningsetik är att undvika skada och främja förtroende för forskningens trovärdighet. Forskning baseras på ett sätt som minimerar risken för att förförståelse påverkar resultatet, vilket är en del av forskningsetiska principer. För forskarna är det avgörande att reflektera över sina egna normer och värderingar för att säkerställa en objektiv och trovärdig forskningsprocess (Sandman & Kjellström, 2024). Data får inte snedvridas för att stödja den egna åsikten, utan all data ska lyftas fram (Vetenskapsrådet, 2017).

För studenter som utför studier på högskolor finns inga krav på etisk prövning men däremot ska studenterna ha etiska överväganden och ansvar läggs på lärosätet och institutionen

(Etikprövningsmyndigheten, 2021). När en litteraturoversikt genomförs är det viktigt att artiklarna som ingår i studien ska vara etiskt godkända samt att det ska presenteras. När en forskare genomför en studie ska de se till att materialet som ska undersökas och sammanställas ha följt forskningsetiska principerna. Det vill säga att deltagarna ska ha fått information samt att de själva kan bestämma över sin medverkan utan att känna sig tvingade eller pressade. Det är också viktigt att deltagarna får möjlighet att avbryta sitt deltagande utan att ange några skäl (Sandman & Kjellström, 2024; Bettany-Saltikov & McSherry, 2016). Artiklarna som svarade på syftet, kvinnors upplevelse av barnmorskans stöd vid amning granskades kritiskt för att säkerställa trovärdigheten. Detta tillvägagångssätt följer forskningsetiska riktlinjer och säkerställer att resultaten förblir objektiva och tillförlitliga (Sandman & Kjellström, 2024).

RESULTAT

I resultatet inkluderades artiklar från Australien (n=1), Belgien (n=1), Irland (n=1), Kanada (n=1), Norge (n=1), Skottland (n=1), Storbritannien (n=2), Sverige (n=1) och USA (n=1). Deltagarna som resultatet bygger på är 237 kvinnor. Resultatet presenteras i två huvudkategorier och fem subkategorier, se tabell 5.

Tabell 5. Huvudkategorier och subkategorier

När amningsstödet fungerar

Amningsstöd från barnmorskor är avgörande för att kvinnor ska känna trygghet och självförtroende i sin amning. Att barnmorskan ger individuell anpassad rådgivning, praktiska insatser, uppmuntrande och kommunikation är viktiga aspekter för dessa kvinnor.

Att få individanpassad vård

Att få individanpassad vård innebär att barnmorskan är lyhörd och ser varje kvinnas unika behov och erfarenheter. Detta kan på så sätt främja en god vård, lindra lidande och stärka kvinnans välbefinnande, detta beskrivs av kvinnorna vara av stor betydelse (Cato m.fl., 2020). Kvinnorna tycker att barnmorskans ansvar är att integrera och stödja dem i sina unika amningsituationer. När kvinnorna får bekräftelse och individanpassad vård från barnmorskan får de en möjlighet att uppfylla sina egna önskemål gällande amning. Det är också viktigt att skapa en lugn och trygg atmosfär för kvinnor med tidigare negativa erfarenheter av amning för att bidra till en positiv amningsupplevelse (Hamnoy m.fl., 2024; Lawton & Robinson, 2016). Att ge kunskapsbaserad råd om barnets specifika amningsbeteende beskrevs av kvinnorna som en viktig faktor (Hamnoy m.fl., 2024). Specifikt under den initiala amningsperioden ansåg kvinnorna behöva mest individanpassad vård (Cato m.fl., 2020).

Trygghet och förtroende

Att känna trygghet och förtroende från barnmorskan bör innefatta tydlig information, rådgivning och motivering (Ryan m.fl., 2016). Kvalificerad amningsrådgivning ansågs som viktigt för kvinnorna för att uppleva en känsla av trygghet inför en amningsstart (Hamnoy m.fl., 2024). Fysiskt och känslomässigt stöd från uppmuntrande barnmorskor var en viktig beståndsdel som uppskattades av kvinnorna, speciellt under första dygnet efter förlossningen. (Ryan m.fl., 2016; Whelan & Kearney, 2014; Hamnoy m.fl., 2024). Kvinnorna upplevde en känsla av förtroende och en ökad trygghet för kompetenta barnmorskor med flera års arbetserfarenhet. Barnmorskans råd, initiativ och vägledning vid amning uppskattades, exempelvis när det gällde att säkerställa om barnet har rätt sugteknik (Hamnoy, m.fl. 2024; Swerts, m.fl., 2019). Kvinnorna växte och blev starkare i sin roll som en ammande mamma samt den coachning och det stöd från barnmorskan förbättrade kvinnans självförtroende och förmåga att tro på sig själv (Swerts, m.fl., 2019). Även de kvinnor som inte hade några amningssvårigheter kände ett behov av stöd och en kontinuerlig bekräftelse på att de ammade rätt (Ryan m.fl., 2016). Kvinnorna beskrev amningsstöd från barnmorskan som en bro och en viktig resurs till att uppnå sina mål, och uttryckte en känsla av tillfredsställelse (Ryan m.fl., 2016). Kvinnorna ansåg att barnmorskor som var mer jordnära och tillmötesgående i sin kommunikation om amning bidrog till en ökad trygghetskänsla. Kvinnorna kände sig inte

tvingade till att amma, utan såg amningen som ett eget beslut (Whelan & Kearney, 2014; Lawton & Robinson, 2016).

När amningsstödet brister

Brist på engagemang och otillräckligt stöd från barnmorskorna skapar osäkerhet och frustration som leder till minskat förtroende bland kvinnor till barnmorskan. De flesta kvinnor har förväntningar på att amningen skulle vara naturlig och enkel, men det upplevdes svårare och tuffare än förväntad.

En känsla av osäkerhet och frustration

Att känna osäkerhet och frustration av otillräckligt stöd, inkorrekt information samt bristande kontinuitet i vården påverkade kvinnornas känslor negativt (Ryan m.fl., 2016). Kvinnorna uttryckte en viss misstro till den information de fått från barnmorskan och påpekade att stödet oftast kunde vara otillräcklig eller inte tillgänglig (Johnson m.fl., 2016). Det varierande och inkompleta stödet kvinnorna erhöll upplevdes som överväldigande och det skapade osäkerhet och förvirring bland kvinnorna (Edwards m.fl., 2021; Ryan m.fl., 2016). Det bidrog även till en negativ känsla av handlingskraft och förmåga att ta egna självständiga beslut (Ryan m.fl., 2016). Bristen på stöd från barnmorskorna var en källa till frustration då de saknade tillräckligt med kompetens, detta bidrog till att kvinnorna upplevde att ingen visste vad de pratade om, vilket minskade deras förtroende för vården (Edwards m.fl., 2021; Johnson m.fl., 2016). Det uttrycktes tydligt av kvinnorna att barnmorskan behöver ha nödvändig kunskap för att ge korrekt och realistiskt stöd vid amning, samt att barnmorskan ska kunna svara på deras frågor (Swerts m.fl., 2019; Hamnoy m.fl., 2024). Bristen på tydliga och konkreta svar på kvinnornas frågor, särskilt i jobbiga situationer, förstärkte känslan av osäkerhet och bristande stöd (Hamnoy m.fl., 2024).

Kvinnornas erfarenhet av amning försvårades av olika hinder, exempelvis med att få barnet att fästa vid bröstet efter födseln eller när amningen var smärtsam och inte togs på allvar (Edwards m.fl., 2018; Hamnoy m.fl., 2024). De beskrev ofta hur barnmorskorna hjälpte till att få barnet att ta tag i bröstet och sedan lämnades de ensamma för att klara sig själva (Whelan & Kearney 2014; Swerts m.fl., 2019). Känslorna som uppstod därefter hos kvinnorna var misslyckande, skam, pinsamhet, frustration och besvikelse. När barnmorskan uttrycker sig olämpligt till en

nybliven mamma minskade hennes självförtroende och bidrog till en känsla av otillräcklighet och osäkerhet (Ryan m.fl., 2016). När bristen på kontinuitet och råd från barnmorskor skiljer sig åt skapas en förvirring som leder till en frustration hos kvinnorna. Denna interaktion skapar en känsla av otillräckligt stöd, som kan leda till amningssvårigheter vid hemgång (Ryan m.fl., 2016; Hamnøy m.fl., 2024; Whelan & Kearney, 2014).

Förväntningar och förståelse

Kvinnorna beskriver att de hade förväntningar på hur amningen skulle ske och förstått att det är olika för alla kvinnor, men det visade sig vara tuffare än vad de hade föreställt sig. Kvinnorna hade inte förväntat sig att amningen skulle vara så fysiskt och psykiskt påfrestande (Charlick m.fl., 2018). Kvinnorna beskrev det som en utmaning att leva upp till barnmorskans förväntningar gällande amningen trots att de kämpade. Kvinnornas förväntningar på barnmorskorna var att de skulle förstå varför de tog vissa beslut kring deras amning och motivationen bakom det. Kvinnorna hade önskemål om att barnmorskorna aktivt skulle utforska och engagera sig i deras beslut och personliga motiv kring amning (Hamnøy m.fl., 2024).

Jag sa alltid att det här är så mycket svårare än vad vi någonsin fått höra.... Människor som jag hade sett amma fick det att se så lätt ut....varför är det så svårt för mig? ...och jag ville inte att folk skulle veta att jag var upprörd över det... (Charlick m.fl., 2018 s, 38).

Kvinnor kände att de inte möttes av en förståelse från barnmorskan om hur utmanande de första dagarna av amning kan vara (Hamnøy m.fl., 2024). Trots förväntningar på att barnmorskor skulle förstå, visa engagemang och ge adekvat stöd, upplevde kvinnorna att deras olika behov inte uppnåddes. Framst under den första tiden som nybliven mamma efter förlossningen, som oftast beskrivs vara en sårbar och känslig period i deras liv (Hamnøy m.fl., 2024). Kvinnorna hade en förväntan att erhålla både kvalificerad och individuellt anpassad amningsrådgivning från barnmorskorna, detta för att underlätta deras amningsproblem (Hamnøy m.fl., 2024).

Brist av barnmorskans engagemang

De flesta kvinnorna upplevde en brist på engagemang hos barnmorskan och att de sällan fick ställa frågor om sitt fysiska mående. De önskade att barnmorskan var mer uppmärksam om deras behov, samt att information och vägledning kring deras fysiska välmående saknades (Hamnøy m.fl., 2024). Kvinnorna upplevde att barnmorskan visade olika nivåer av engagemang när det gäller amning, vilket på så sätt återspeglades i relationen till att stödja dem (Whelan & Kearney, 2014). Kvinnorna var oförberedda på hur deras kroppar skulle förändras under amningsperioden, exempelvis när det gäller bröstsvullnad och smärtan, utmaningar med att få barnet att fästa vid bröstet och om frekvent amning. Barnmorskans brist på engagemang resulterade i att kvinnorna själva var tvungna att ställa frågor kring eller leta reda på information på nätet om amning för att få relevant information, vilket skapade oro och rädsla (Hamnøy m.fl., 2024). Många kvinnor önskade att barnmorskorna skulle visa mer engagemang och intresse för deras amningsresa genom att ställa relevanta frågor (Whelan & Kearney, 2014). En del av kvinnorna uttryckte att den vanligt förekommande frasen som barnmorskor använde vid amningsobservationer, *Det ser bra ut*, borde ersättas med en mer meningsfull och nyanserad fras, såsom *Hur känns det?*. Kvinnorna menar att detta bidrar till att öka intresse av kvinnans situation som kan leda till en mer effektiv amningsobservation (Cato m.fl., 2020).

Tabell 4. Kodning av extraherade teman.

Författare	När-amningsstödet fungerar	Att få individ anpassad vård	Trygghet och förtroende	När-amningsstödet brister	En känsla av osäkerhet och frustration	Forväntningar och förståelse	Brist av barnmorskans engagemang
Ryan, K. Team, V. & Alexander, J.	X		X	X	X		
Edwards, M. Jopson, R. & McInnes, R.				X	X		
Charlick, S. McKellar, L. Gordon, A. & Pingkombe, J.				X		X	
Hamnoy, I. Kjelsvik, M. Baerug, A. & Dahl, B.	X	X	X	X	X	X	X
Lawton, K. & Robinson, A.	X	X	X				
Edwards, R. Cragg, B. Dunn, S. & Peterson, W.				X	X		
Cato, K. Sylven, S. Henriksson, H. & Robertsson, C.	X	X		X			X
Whelan, B. & Kearney, J.	X		X	X	X		X
Johnson, A. Kirk, R. Rooks, A. & Muzik, M.				X	X		
Swerts, M. Westhof, E. Lemiengre, J. & Bogaerts, A.	X		X	X	X		

DISKUSSION

Metoddiskussion

Beslutet att genomföra en systematisk litteraturoversikt baserades på Bettany-Saltikov och McSherry (2016). Det beskrevs att en sådan metod möjliggör användning av all relevant forskning och bidrar till att minska risken för systematiska fel. För att minimera risken för fel i dataanalysen valdes att följa de nio stegen som var i enlighet med Bettany-Saltikov och McSherry (2016). I metoden beskrevs tillvägagångssättet noggrant för att säkerställa pålitligheten i litteraturoversikten så att det skulle kunna upprepas, detta för att resultatet skulle kunna bli detsamma oavsett vem som utförde metoden.

Inför litteratursökningen utformades en forskningsfråga för att få fram problemområdet. Inklusions- och exklusionskriterier definierades baserat på en PEOT-modell för att öka pålitligheten (Bettany-Saltikov & McSherry, 2016). En svaghet i metoden var att vi till en början inkluderade kejsarsnitt i studien, men trots efter en bred artikelsökning framkom inga

artiklar där kejsarsnitt presenterades och valdes därför att exkluderas. Detta kunde också ha berott på att vi inte hade rätt sökord. Detta kan dock ses som en styrka då vi endast fokuserade på vaginalförlossningar och kunde erhålla en djupare förståelse kring ett förlossningssätt i relation till amnings upplevelsen. Resterande exklusionskriterier som presenterades i PEOT-modellen utformades för att undvika komplexa medicinska situationer som kunde påverka resultatet. De olika begränsningarna i kriterierna studien kunde ses som en svaghet och leda till att detta inte kunde appliceras på alla kvinnor som föder barn och vill amma. Ett bredare urval skulle ha gett oss en djupare förståelse kring ämnet och skulle i sin tur kunnat påverkat resultatets bredd.

Sökningen genomfördes i tre databaser, PubMed, Cinahl och Scopus. Trots användning av de tre databaserna, hade vi svårt att hitta relevanta artiklar. Detta ansågs vara en svaghet eftersom sökorden inte användes eller formulerades korrekt. Detta resulterade i att vi fick byta vårt syfte. Det nya syftet formulerades och ledde till en ny söksträng, vilket gav flera relevanta artiklar som svarade an på syftet. Booleska komponenter som AND och OR kunde användas för att få en omfattande insamling av relevanta artiklar inom medicinsk forskning samt omvårdnad. Bettany-Saltikov och McSherry (2016) menar att användningen av booleska komponenter ökade tillförlitligheten i studien, samt kvaliteten. I studien användes endast AND för att begränsa relevanta artiklar. Detta kunde ses som både en svaghet och styrka, då sökningen gav färre artikel träffar och relevant forskning kunde ha förlorats vid endast användning av AND. Däremot kunde det också leda till en snabbare filtrering, det vill säga att sökträffarna fokuserade på vår forskningsfråga. När användningen av OR lades till i söksträngen fick vi för många träffar med mindre relevans, vilket gjorde det omöjligt för oss att läsa igenom allt. Att inte ha engelska som förstaspråk kunde innebära en risk att viktiga artiklar valdes bort. För att minimera risken av bortfall av relevanta artiklar valdes det att läsa och tolka artiklarna tillsammans. När fler personer bidrog med perspektiv och språkkunskaper ökade vi möjligheten att fånga upp viktig information, som annars skulle ha gått förlorat i översättningen eller missförstås. Detta samarbete ansågs vara ett hjälpmedel för att undvika bortfall av artiklar. Vi tog även hjälp av ett AI-verktyg, ChatGPT, för att få hjälp med det akademiska språket i arbetet där vi upplevde brister. Däremot hade vi i åtanke att inte fullt ut lita på AI, utan att kritiskt granska och endast applicera egenskriven text i chattfunktionen med kommentaren; *Kan du rätta det akademiska språket, och skapa en röd tråd utan att ta bort eller lägga till innehåll.* Det fanns artiklar som exkluderades på grund av att de inte var på engelska i full text, vilket

kunde ha lett till att viktig information förbises. Detta kunde ses som en svaghet på grund av att perspektiv av andra delar av världen inte tas med, vilket eventuellt kunde ha påverkat resultatet. För att få tillräckligt med data och uppdaterad forskning valdes publikationsåren från 2014–2024. Det ansågs vara en styrka att inte använda gamla artiklar. De flesta artiklar som användes i resultatet var inte mer än åtta år gamla, varav en artikel som var tio år gammal vilket innebar en styrka. För att bidra med evidens var det relevant att studier från olika bakgrunder inkluderas. Resultatet var likartade i de flesta studier trots att det var variation på länder, därav kan detta resultat kunna överföras till en höginkomstlands kontext.

Bettany-Saltikov och McSherry (2016) nio steg användes som analysmetod, vilket gav studien en tydlig och systematisk struktur. Att artiklarna lästes flera gånger både individuellt och i grupp stärkte dataanalysens tillförlitlighet, eftersom detta minskade risken för att viktig information missas. Detta sågs som en styrka eftersom upprepning av artikelläsning bidrog till att vi får en djupare förståelse av artiklarna. En annan styrka i studien var en systematisk strategi av färgkodning som användes för att identifiera och kategorisera olika teman. Detta kunde dock ha varit en svaghet då våra tidigare kunskaper och erfarenheter kunde påverkat hur vi tolkade data. Dataanalysens trovärdighet stärktes genom att arbetet tolkades och diskuterades kontinuerligt med en extern part, som var vår handledare, detta möjliggjorde förbättringar och ökade tillförlitligheten i studien. En noggrann analysprocess och struktureringen var till en fördel för resultatets tillförlitlighet.

En styrka i studien var att de inkluderade artiklarna var av medelhög kvalitet. Bettany-Saltikov och McSherry (2016) poängterade att artiklar av hög kvalitet, säkerställer god evidens inom litteraturöversikt. Det fanns ytterligare styrkor och svagheter med att använda denna metod. En styrka var att användningen av standardiserad bedömningsmall för kvalitetsgranskning var en pålitlig metod som kunde upprepas, för att bedöma varje enskild artikels kvalitet. Bedömningen av de inkluderade artiklarna gjordes individuellt och diskuterades för att minska förutfattade meningar och nå en gemensam bedömning. Genom att samarbeta och diskutera artiklarnas kvalitet uppnåddes en balanserad bedömning, som stärkte tillförlitligheten i studien. En svaghet i metoden var att poängsystemet kunde innebära en viss grad av misstolkning i gruppen på grund av olika tolkningar av samma kriterier. Artiklarna som var nära gränsen för hög eller medelhög kvalitet kunde fortfarande inkluderas trots att de hade mindre brister. Det fanns en

risk att kvalitetsgranskningen påverkades av tolkningar då det fanns en önskan om att artiklarna skulle vara av medel/hög kvalitet för att inkluderas i studien.

En stor utmaning vi upplevde under arbetets gång var att hitta rätt rubriker och subkategorier som passade in med resultatet. Upplevelser gick oftast in i varandra, vilket ledde till svårigheter att kategorisera vilket stycke som tillhörde rätt subkategori. Denna utmaning kunde leda till övertolkning och kondensering av data där viktig information kunde försvinna. Det fördes mycket diskussioner i gruppen och tillsammans med handledaren för att kunna besluta om korrekt ordningsföljd och struktur i arbetet. Genom att rätt rubrik och subkategori redovisades utformades ett tydligt och strukturerat resultat. Detta möjliggör att läsaren lättare kan följa en röd tråd genom resultatet.

Det är avgörande att reflektera över egna normer och värderingar för att öka förförståelsen, vilket skulle kunde påverka resultatet och därmed påverka data och pålitligheten i studien. För att minimera förförståelsen hade vi kontinuerlig reflektion och öppenhet i åtanke. En tredje part hade varit involverad under studiens gång för bedömning om analysen stämde och för att stärka pålitligheten samt bekräftelsebarheten. Trots dessa åtgärder som togs, var förförståelsen oundviklig och det kunde ha påverkat studiens resultat.

Resultatdiskussion

Litteraturöversiktens syfte var att undersöka kvinnors upplevelse av barnmorskans stöd vid amning. Detta resulterade i två huvudkategorier; *När amningsstödet fungerar och När amningsstödet brister*, under dessa utformades ytterligare fem subkategorier; *Att få individanpassad vård, Trygghet och förtroende, En känsla av osäkerhet och frustration, Förväntningar och förståelse* och *Brist av barnmorskans engagemang*. Utifrån varje kategori beskrivs och identifieras kvinnors upplevelser.

Resultatet i vår studie visar att de flesta kvinnor uppskattar och värdesätter en individanpassad vård, vilket bekräftas av tidigare kvalitativ litteraturanlys från Australien skriven av James m.fl., (2017). Kvinnorna i vårt arbete uppgav att de föredrog när barnmorskor erbjöd personlig vård snarare än att följa en standardiserad vårdplan. Detta stärks av James m.fl., (2017), som beskriver att kvinnor ofta avstår från amning på grund av otillräcklig eller alltför standardiserad

information från barnmorskorna. Enligt James m.fl., (2017) har varje kvinna olika behov som måste beaktas för att skapa en trygg och positiv upplevelse av amning. Bristande kompetens samt att anpassa vården till dessa individuella behov kan leda till känslor av osäkerhet och rädsla, särskilt i relation till amning. I enlighet med Barnmorskans kompetensområde (Svenska barnmorskeförbundet, 2018) har barnmorskan i Sverige ett ansvar att tillgodose patientsäkerhet och erbjuda personcentrerad och individanpassad vård, anpassad efter kvinnans behov. Detta är en grundläggande aspekt av den vård som kvinnor förväntar sig och värdesätter. Samtidigt visar tidigare forskning, en kvalitativ litteraturstudie från Storbritannien av Lemming m.fl., (2021), att många kvinnor inte alltid möts av ömsesidig respekt, tålmodighet och värme från barnmorskorna, vilket påverkar deras upplevelse av amning. För att uppnå en positiv upplevelse av amning betonas det av Lemming m.fl., (2021) att kvinnor behöver mer än enbart information och råd; de behöver också en lugn och trygg miljö, vilket stämmer överens med vår studie. I vårt resultat framkom det att kvinnor, särskilt de med tidigare negativa erfarenheter av amning, upplever en ökad trygghet och positiva känslor när de får en individanpassad vård och en lugn atmosfär.

Majoriteten av kvinnorna i denna studie upplever att trygghet och förtroende från barnmorskan är en avgörande faktor för att uppleva en positiv amningsstart. Detta resultat bekräftas av Thomson m.fl., (2015) en kvalitativ intervjustudie från Storbritannien, som menar att kvinnor i hög grad är beroende av stödet de får från barnmorskan, särskilt när deras sociala nätverk är begränsat. Studiens resultat visar att både fysiskt och känslomässigt stöd, särskilt under de första dygna efter förlossningen, är högt uppskattat av kvinnorna. Svenska Barnmorskeförbundet (2018) understryker vikten av att barnmorskor stödjer, skapar tillit och trygghet, samt tillgodoser de fysiska, psykiska och emotionella behoven hos kvinnan. Trots dessa resultat framkommer vissa skillnader i jämförelse med studien av James m.fl., (2017), där det framgår att vissa kvinnor upplever en konflikt mellan sina behov av stöd, trygghet och de känslor de har, främst under sjukhusvistelsen. Enligt James m.fl., (2017) kan bristande stöd från barnmorskan innebära att trygghetens betydelse minskar, vilket skapar en viss klyfta mellan de förväntade och faktiska upplevelserna av stödet. I vårt arbete framkommer det att kvinnor som upplever att barnmorskan är mer jordnära och tillmötesgående i sin kommunikation om amning känner en ökad känsla av trygghet, då de inte känner sig tvingade till att amma.

Resultatet i vårt arbete belyser att osäkerhet, frustration samt otillräckligt stöd, tillsammans med bristande kontinuitet i vården, påverkar kvinnorna negativt, vilket bekräftas även av Lemming m.fl., (2021). Vidare framhåller Lemming m.fl., (2021) att när kvinnor upplever bristande stöd i samband med amning leder detta till känslor som frustration, misslyckande och otillräcklighet. Tidigare forskning av James m.fl., (2017) understryker att kvinnors upplevelse av inkonsekvent rådgivning och vägledning från barnmorskan leder till osäkerhet och frustration samt bidrar till en negativ amningsupplevelse. Detta överensstämmer med vårt resultat, som lyfter fram hur bristande kompetens och när barnmorskan inte har adekvat kunskap förstärker kvinnornas känslor av osäkerhet, förvirring, skam, frustration och misslyckande. Studien visar också att när barnmorskan uttrycker sig olämpligt, skapas en känsla av sämre självförtroende hos kvinnorna, vilket bekräftas av Thomson m.fl., (2015). Vidare skriver Thomson m.fl., (2015) att negativa och dömande kommentarer om spädbarnets beteende eller kvinnans kropp påverkar kvinnans välmående och amningsupplevelse. Kommentarer såsom att barnet är *för lat* eller *för ivrig*, eller att bröstet och bröstvårtorna är *för stora* eller *för små*, kan skapa känslor av otillräcklighet och leda till att kvinnan ifrågasätter sin förmåga i mammarollen. I kontrast till vårt resultat betonar Lemming m.fl., (2021) att när en kvinna aktivt söker och tar del av det stöd som finns tillgängligt, undviker kvinnan omedvetet utveckling av känslor som misslyckande, otillräcklighet och frustration.

Resultaten från vår studie visar att majoriteten av kvinnorna har en tydlig bild och förväntningar kring hur amningen ska utvecklas. Många kvinnor upplever dock att amningen blir betydligt tuffare än vad de hade föreställt sig, både fysiskt och psykiskt. Detta resultat överensstämmer med Thomson m.fl., (2015), som påpekar att när verkligheten inte motsvarar förväntningarna, kan osäkerhet och ångest uppstå. Lemming m.fl., (2021) betonar vidare att kvinnor som känner sig stressade och osäkra på amningen har svårare att tillgodogöra sig det stöd och den information som ges, vilket i sin tur kan leda till missförstånd. Detta kan resultera i att kvinnans förväntningar på en positiv amningsupplevelse inte uppnås. Trots att kvinnorna i studien har olika behov när det gäller amning, framkommer det att de flesta har likartade förväntningar på att barnmorskan ska förstå och ge adekvat stöd. Utifrån förväntningarna uppfylls inte behoven trots allt. Enligt Lemming m.fl., (2021) innebär amning för många kvinnor en utmaning, där strävan efter att bli en *bra* mamma ofta skapar känslor av stolthet och motivation. Detta är även kopplat till en önskan om en god anknytning mellan mor och barn. En amerikansk kvalitativ

studie skriven av Gibbs m.fl., (2018) och Bowlby (1982) får barn som ammas en starkare och tryggare anknytning till sin mor. Gibbs m.fl., (2018) beskriver vidare att kvinnor som ammar sina barn skapar en mer anknytningssäker relation än de som inte ammar. Vidare menar Gibbs m.fl., (2018) att barn som ammas ofta uppfattas som mindre krävande och mer samarbetsvilliga. Dock menar Bowlby (1982) att amning inte nödvändigtvis minskar separationsångest hos barnet, utan är snarare kopplat till den grundläggande anknytning som utvecklas mellan mor och barn från födseln. Svenska Barnmorskeförbundet (2018) understryker barnmorskans ansvar att främja amning genom att ge kvinnor relevant information om amningens hälsofördelar, samt informera om barnets beteende och behov. Det är viktigt att barnmorskan ger stöd och också skapa förutsättningar för att kvinnorna ska känna sig trygga och välinformerade. Detta innebär att barnmorskan spelar en viktig roll i att hjälpa kvinnorna att hantera sina förväntningar och de utmaningar som uppstår under amningsprocessen.

Resultaten från vår studie visar att majoriteten av kvinnorna upplever att barnmorskorna saknar engagemang, vilket resulterar i att de sällan får tillfälle att ställa frågor eller få adekvata svar på sina funderingar. Det finns en tydlig önskan om att barnmorskorna ska vara mer uppmärksamma och ge information samt vägledning anpassad efter kvinnornas individuella behov. Detta resultat bekräftas av Lemming m.fl., (2021), som påpekar att interaktionen mellan barnmorskan och kvinnan påverkas negativt av brist på kunskap och erfarenhet om amning. Thomson m.fl., (2015) styrker denna observation och menar att en bristande interaktion mellan barnmorskan och kvinnan hindrar kvinnorna från att få det stöd de behöver under amningen. Vidare antyder Thomson m.fl., (2015) att de hinder som finns i vårdmiljön såsom tidsbrist, en stressig arbetsmiljö och brist på resurser, kan vara grundläggande orsaker till att barnmorskor inte kan engagera sig fullt ut i amningsstödet. Dessa faktorer försvårar barnmorskans möjlighet att ge konsekvent och korrekt information (Edwards m.fl., 2021; Whelan & Kearney, 2014). Kvinnorna i vår studie upplevde att barnmorskorna ofta var frånvarande när de behövde stöd, och att det kunde ta lång tid innan de fick hjälp. Tidigare forskning av Swerts m.fl., (2019), menar att de flesta kvinnorna i studien kände att barnmorskan var stressad och hade för lite tid, vilket ledde till att interventioner under amningsobservationen ofta kändes påtvingade och för tidiga, i ett försök om att påskynda processen. En betydande andel kvinnor upplevde en känsla av nedvärdering när barnmorskan tog fysisk kontakt med bröstet, vilket uppfattades som ett intrång i deras privatliv. Många kvinnor påtalade att de inte hade något emot när barnmorskan rörde vid deras bröst, så länge de blev tillfrågade först. När de inte blev tillfrågade upplevdes

detta som respektlöst och obehagligt, vilket stöds av Lemming m.fl., (2021) och James m.fl., (2017). Kvinnornas upplevelse av att be om hjälp var också präglad av en negativ känsla, då vissa kvinnor möttes av negativa attityder och nedlåtande kommentarer från barnmorskorna, såsom *sluta trycka på knappen*. En studie gjord i Sverige av Gustafson m.fl., (2017) skriver att kvinnorna kände sig oviktiga och några uttryckte även en rädsla för att störa den överbelastade barnmorskan. Vidare menar Gustafson m.fl., (2017), att det är viktigt att notera att barnmorskorna inte avser att ha denna negativa attityd eller arbetsmetod. Tvärtom, de känner också en viss känsla av misslyckande när de inte har möjlighet att ge tillräckligt med stöd för att stärka kvinnorna i deras amningsupplevelse. En begränsad tid och energi innebär att barnmorskan inte alltid har möjlighet att möta varje kvinnas individuella behov eller erbjuda ett amningsstöd som svarar mot deras specifika förväntningar och upplevelser.

SLUTSATS

En kvinnas upplevelse av barnmorskans stöd vid amning kan präglas av olika känslor såsom trygghet, osäkerhet och frustration. Barnmorskans amningsstöd spelar en central roll i att skapa trygghet och en positiv självkänsla hos kvinnorna. När barnmorskan erbjuder individanpassad stöd baserad på kompetens och erfarenhet ökar kvinnans positiva amningsupplevelser. Det är dock avgörande att barnmorskan är engagerad, tillgänglig och visar intresse för kvinnornas amningsresa.

De kliniska implikationer som denna systematiska litteraturöversikt skulle kunna bidra med är följande;

- Ökad lyhördhet: att uppmuntra barnmorskor till att ha ett empatiskt och lyhört arbetssätt så att kvinnorna upplever en trygghet i kommunikationen.
- Utbildning till barnmorskor: att ge barnmorskorna förutsättning till en djupare utbildning inom individanpassat amningsstöd.
- Tillräckligt med tid: att barnmorskor får tid till att besvara frågor och funderingar hos de kvinnor som behöver amningsstöd.
- Rutiner på jobbet: att alla barnmorskor ger samma rådgivning för att undvika förvirring och osäkerhet hos kvinnorna.

- Rak och tydlig information: att barnmorskan är ärlig och ger information om kroppens olika fysiska och psykiska påfrestningar, såsom tufft med amning, såriga bröstvårtor kan förekomma, ändrad kroppsform eller bröstform med mera.

Vidare forskning inom området amningsstöd är nödvändigt för att förstå och bidra till ett mer givande stöd för kvinnor. Det kan inkludera en djupare undersökning av hur digitala plattformar och appar kan komplettera eller ersätta traditionella amningsstöd från barnmorskan. Det skulle vara av intresse att utforska hur dessa digitala lösningar påverkar kvinnors amningserfarenheter, jämfört med det personliga, mänskliga stödet från barnmorskor.

REFERENSER

Resultatet markeras med *

Ballesta-Castillejos, A., Rodríguez-Almagro, J., Gómez-Salgado, J., Martínez-Galiano, J. M., Romero-Blanco, C., & Hernández-Martínez, A. (2024). Preparation and validation of a predictive model of breastfeeding initiation in the first hour of life. *Midwifery*, 134. <https://doi.org/10.1016/j.midw.2024.104019>

Berg, M., & Premberg, Å. (2014). Att bli förälder. I Berg, M, & Lundgren, I (Red.) *Att stödja och stärka vårdande vid barnafödande* (s. 73). Studentlitteratur.

Bettany-Saltikov, J & McSherry, R. (2016). *How to Do a Systematic Literature Review in Nursing: A Step-by-step Guide*. Open University Press.

Bowlby, J. (1982). Attachment and loss: Retrospect and prospect. *American Journal of Orthopsychiatry*, 52(4), 664–678. <https://doi.org/10.1111/j.1939-0025.1982.tb01456.x>

Brimdyr, K., Cadwell, K., Stevens, J., & Takahashi, Y. (2018). An implementation algorithm to improve skin-to-skin practice in the first hour after birth. *Maternal & Child Nutrition*, 14(2), e12571. <https://doi.org/10.1111/mcn.12571>

Cato, K. (2018). *Breastfeeding – Initiation, duration, attitudes and experiences*. Acta Universitatis Upsaliensis Uppsala.
<https://uu.divaportal.org/smash/get/diva2:1198966/FULLTEXT01.pdf>

*Cato, K., Sylvén, S. M., Henriksson, H. W., & Rubertsson, C. (2020). Breastfeeding as a balancing act—Pregnant Swedish women’s voices on breastfeeding. *International Breastfeeding Journal*, 15(1), 16. <https://doi.org/10.1186/s13006-020-00257-0>

*Charlick, S. J., McKellar, L., Gordon, A. L., & Pincombe, J. (2019). The private journey: An interpretative phenomenological analysis of exclusive breastfeeding. *Women and Birth*, 32(1), e34–e42. <https://doi.org/10.1016/j.wombi.2018.03.003>

Darvishvand, M., Khalesi, Z. B., & Rahebi, S. M. (2022). Mother-infant relationship and its Predictors. *JBRA Assisted Reproduction*, 26(1). <https://doi.org/10.5935/1518-0557.20210029>

*Edwards, M. E., Jepson, R. G., & McInnes, R. J. (2018). Breastfeeding initiation: An in-depth qualitative analysis of the perspectives of women and midwives using Social Cognitive Theory. *Midwifery*, 57, 8–17. <https://doi.org/10.1016/j.midw.2017.10.013>

*Edwards, R., Cragg, B., Dunn, S., & Peterson, W. E. (2021). The breastfeeding and early motherhood experiences of older first-time mothers: A constructivist grounded theory study. *Midwifery*, 96, 102945. <https://doi.org/10.1016/j.midw.2021.102945>

Etikprövningsmyndigheten. (2021). *Etikprövning-så går det till*. Hämtad 2024, 26 september från <https://etikprovningmyndigheten.se/for-forskare/sa-gar-det-till/>

Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningssed_VR_2017.pdf

Folkhälsan. (2024). *Amning är bra för hälsan*. Hämtad 2024, 11 september från <https://www.folkhalsan.fi/kunskap/kunskapsomraden/foraldraskap/amning/>

Folkhälsomyndigheten. (2020). *Nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)*. Hämtad 2024, 11 september från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/0d489b0821164e949c03e6e2a3a7e6cc/nationell-strategi-sexuell-reproduktiv-halsa-rattigheter.pdf>

Gibbs, B., Forste, R., & Lybbert, E. (2018). Breastfeeding, Parenting, and Infant Attachment Behaviors. *Maternal and Child Health Journal*, 22, 579-588.
<https://doi.org/10.1177/08903344241247207>

Gustafsson, I., Nyström, M., & Palmér, L. (2017). Midwives' lived experience of caring for new mothers with initial breastfeeding difficulties: A phenomenological study. *Sexual & Reproductive Healthcare*, 12, 9–15.
<https://doi.org/10.1016/j.srhc.2016.12.003>

*Hamnøy, I. L., Kjelsvik, M., Baerug, A. B., & Dahl, B. M. (2024). Breastfeeding mother's experiences with breastfeeding counselling: A qualitative study. *International Breastfeeding Journal*, 19(1), 34. <https://doi.org/10.1186/s13006-024-00636-x>

James, L, Sweet, L., & Fernandez, R. (2017). Breastfeeding initiation and support: A literature review of what women value and the impact of early discharge, *Women and Birth*, 30(2) 87-99. <https://doi.org/10.1016/j.wombi.2016.09.013>

*Johnson, A. M., Kirk, R., Rooks, A. J., & Muzik, M. (2016). Enhancing breastfeeding through healthcare support: Results from a focus group study of african american mothers. *Maternal and Child Health Journal*, 20(Suppl 1), 92–102.
<https://doi.org/10.1007/s10995-016-2085-y>

*Lawton, K., & Robinson, A. (2016). Midwives' experiences of helping women struggling to breastfeed. *British Journal of Midwifery*, 24(4), 248–253.
<https://doi.org/10.12968/bjom.2016.24.4.248>

Leeming, D, Marshall, J., & Hinsliff, S. (2021). Self-conscious emotions and breastfeeding support: A focused synthesis of UK qualitative research. *Maternal & Child Nutrition*, 18(1), <https://doi.org/10.1111/mcn.13270>

Nielsen, C., Li, Y., Lewandowski, M., Fletcher, T., & Jakobsson, K. (2022). Breastfeeding initiation and duration after high exposure to perfluoroalkyl substances through

- contaminated drinking water: A cohort study from Ronneby, Sweden. *Environmental Research*, 207. <https://doi.org/10.1016/j.envres.2021.112206>
- Nordahl, D., Rognum, K., Bohne, A., Landsem, I. P., Moe, V., Wang, C. E. A., & Høifødt, R. S. (2020). Adult attachment style and maternal-infant bonding: The indirect path of parenting stress. *BMC Psychology*, 8(1), 58. <https://doi.org/10.1186/s40359-020-00424-2>
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., Shamseer, L., Tetzlaff, J. M., Akl, E. A., Brennan, S. E., Chou, R., Glanville, J., Grimshaw, J. M., Hróbjartsson, A., Lalu, M. M., Li, T., Loder, E. W., Mayo-Wilson, E., McDonald, S., ... Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: An updated guideline for reporting systematic reviews. *BMJ*. <https://doi.org/10.1136/bmj.n71>
- Papastavrou M, Genitsaridi SM, Komodiki E, Paliatsou S, Midw R, m.fl., (2015) Breastfeeding in the Course of History. *Journal of Pediatrics & Neonatal Care* 2(6): DOI: 10.15406/jpnc.2015.02.00096
- Prell, C., & Koletzko, B. (2016). Breastfeeding and complementary feeding. *Deutsches Ärzteblatt international*. <https://doi.org/10.3238/arztebl.2016.0435>
- Prime, D. K., Geddes, D. T., Spatz, D. L., Robert, M., Trengove, N. J., & Hartmann, P. E. (2009). Using milk flow rate to investigate milk ejection in the left and right breasts during simultaneous breast expression in women. *International Breastfeeding Journal*, 4(1). <https://doi.org/10.1186/1746-4358-4-10>
- Rawal, P., Gupta, V., & Thapa, B. R. (2008). Role of colostrum in gastrointestinal infections. *The Indian Journal of Pediatrics*, 75(9), 917. <https://doi.org/10.1007/s12098-008-0192-5>

Rikshandboken i barnhälsovård. (2021). *Hälsoeffekter av amning*. Hämtad 2024, 11 september från <https://www.rikshandboken-bhv.se/amning-och-nutrition/framja-amning---oversikt/halsoeffekter-av-amning/>

*Ryan, K., Team, V., & Alexander, J. (2017). The theory of agency and breastfeeding. *Psychology & Health*, 32(3), 312–329.
<https://doi.org/10.1080/08870446.2016.1262369>

Sandman, L. & Kjellström, S. (2024). *Etikboken, etik för vårdande yrken*. Studentlitteratur.

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering. (2024). *SBU:s handbok: Utvärdering av insatser i hälso-och sjukvården och socialtjänsten- en metodbok*. Hämtad 2024, 2 december från <https://www.sbu.se/sv/metod/metodboken2023/lang=sv&pub=101442#101665>

SFS 2010:659. Patientsäkerhetslag. Hämtad 2024, 13 september från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659/#K4

Stoodley, C., McKellar, L., Ziaian, T., Steen, M., Fereday, J., & Gwilt, I. (2023). The role of midwives in supporting the development of the mother-infant relationship: A scoping review. *BMC Psychology*, 11(1), 71. <https://doi.org/10.1186/s40359-023-01092-8>

Socialstyrelsen. (2018). *Tio steg som främjar amning 2018*. Hämtat 2024, 11 september från <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-10-7596.pdf>

Socialstyrelsen. (2023). *Främja hud-mot-hudkontakt*. Hämtad 2024, 12 september från <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/nationella-riktlinjer/nationella-riktlinjer-graviditet-forlossning-och-tiden-efter/rekommendationer/om-forlossning/framja-hud-mot-hudkontakt/>

Socialstyrelsen. (2023). *Statistik om amning 2021*. Hämtad 2024, 13 september från <https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/alla-statistikamnen/amning/https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/statistik/2023-9-8757.pdf>

Svenska barnmorskeförbundet. (2018). *Kompetensbeskrivning för legitimerad barnmorska*. Hämtad 2024, 11 september från <https://storage.googleapis.com/barnmorskeforbundet-se/uploads/2020/04/Kompetensbeskrivning-for-legitimerad-barnmorska.pdf>

Svensk mesh. (u.å.). Hämtad 2024, 20 september <https://mesh.kib.ki.se/>

Svensson, K., & Zwedberg, S (2022). Amning i praktiken. I Lindgren, H., Christensson, K., & Dykes AK (Red.) *Reproduktiv hälsa- barnmorskans kompetensområde*. Studentlitteratur. Lund.

*Swerts, M., Westhof, E., Lemiengre, J., Bogaerts, A. (2019) The supporting role of the midwife during the first 14 days of breastfeeding: A descriptive qualitative study in maternity wards and primary healthcare. *Midwifery*, 78, 50–57. <https://doi.org/10.1016/j.midw.2019.07.016>

Thomson, G, Burton, K., & Flacking, R. (2015).. Shame if you do – shame if you don't: women's experiences of infant feeding, *Maternal & Child Nutrition*, 11(1), 33-46. <https://doi.org/10.1111/mcn.12148>

UNICEF. (2013). *Amning är den billigaste och mest effektiva metoden att rädda barns liv*. Hämtad 2024, 13 september från <https://unicef.se/overleva-och-utvecklas/modravard/amning-ar-den-billigaste-och-mest-effektiva-metoden-att-radda-barns-liv>

Östlundh, L (2017). Informationssökning. I Friberg, F (Red.). *Dags för uppsats. Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. Studentlitteratur.

- *Whelan, B., & Kearney, J. M. (2015). Breast-feeding support in Ireland: A qualitative study of health-care professionals' and women's views. *Public Health Nutrition*, 18(12), 2274–2282. <https://doi.org/10.1017/S1368980014002626>
- Wibke, J., & Nissen, E. (2022). Det nyfödda barnet, tidig mor-barn-interaktion och amning. I Lindgren, H., Christensson, K., & Dykes, A.K (Red.) *Reproduktiv hälsa- barnmorskans kompetensområde*. Studentlitteratur
- Widström, AM., Brimdyr, K., Svensson, K., Cadwell, K., Nissen, E. (2019). Skin-to-skin contact the first hour after birth, underlying implications and clinical practice. *Acta Paediatrica*, 108(7), 192–204. <https://doi.org/10.1111/apa.14754>
- Zwedberg, S, & Naeslund, L (2011). Different attitudes during breastfeeding consultations when infant formula was given: a phenomenographic approach. *International Breastfeeding Journal*, 6(1). <https://doi.org/10.1186/1746-4358-6-1>

BILAGOR

Tabell 4. Artikel matris

Författare, år, land & databas	Artiklens titel	Syfte	Metod	Resultat	Kvalitet
Edwards, R. Cragg, B. Dunn, S. & Peterson, W. 2021 Kanada PubMed	The breastfeeding and early motherhood experiences of older first-time mothers: A constructivist grounded theory study	Syftet med studien är att utforska faktorer kring beslutsfattande relaterat till amning och erfarenheterna av tidigt moderskap	Metoden i denna kvalitativa studie genomfördes enligt en grundad teori metodologi. Urvalet till studien bestod av 41 semistrukturerade intervjuer med 23 olika deltagare. Intervjuerna genomfördes på platser som deltagarna själva valde likt kafféer eller på en promenad, dessa intervjuer spelades in digitalt och analyserades.	Resultatet visade att för kvinnorna i studie var framgång med tidig amning ett bevis på att man är en bra mamma kopplade till varandra. Kvinnorna upplevde en dominerande socio-kulturell förväntning på ett intensivt moderskap och anknytning till föräldraskap. Det menas att dem trodde om amningen gick bra, så skulle de agera mer som mammor, dem skulle känna sig mer som mammor och ha uppfyllt sina förväntningar på vem de skulle vara som en mamma.	31/36 Medel Kvalitet
Cato, K. Sylven, S. Henriksson, H. & Robertsson, C. 2020 Sverige PubMed	Breastfeeding as a balancing act – pregnant Swedish women's voices on breastfeeding	Syftet med studien är att utforska attityder till amning bland gravida kvinnor i Sverige som har för avsikt att amma.	Metoden i denna kvalitativa studie utgick från den social-ekologiska hälsomodellen. Där elva blivande mammor deltog. Kvinnorna intervjuades via telefon eller personligen under dem sista veckorna före förlösning. En semi strukturerad intervju utfördes och transkribering av intervjuerna analyserades med hjälp av en tematisk analys.	Resultatet visade att när kvinnorna under sin graviditet beskrev amning som en balansgång mellan de olika normer och även personliga önskemål. Kvinnorna uppfattade ett tryck från samhället att amma, men den var fylld av gränser och blandade budskap. Kvinnorna upplevde att trycket från samhället kunde balanseras med hjälp av deras egen kunskap kring amning. När kvinnorna skulle föreställa sin framtida amning gjorde det dem osäkra och de förhandlade om amningens fördelar och nackdelar. Det fanns en önskan om ett individuellt amningsstöd samt bättre information under graviditeten kring amning.	35/36 Medel kvalitet
Whelan, B & Kearney, J. 2014 Irland PubMed	Breast-feeding support in Ireland: a qualitative study of health-care professionals' and women's views	Syftet med studien är att undersöka kvinnors erfarenheter av professionellt stöd för amning och vårdpersonalens erfarenheter av att ge stöd.	Metoden i denna kvalitativa studie genomfördes med semistrukturerade kvalitativa intervjuer. Urvalet bestod av n=22 kvinnor samt n=58 vårdpersonal. Intervjuerna analyserades med hjälp av innehållsanalys med inslag av Grounded Theory.	Resultatet visade att amning placeras inom ett medicinskt begrepp i Irland, vilket innebär att det är beroende av vårdpersonal. Det finns ett behov av utbildning om amning för alla i vårdpersonalgruppen. Men däremot är stödet begränsat på grund av olika hinder, såsom brist på tid.	31/36 Medel Kvalitet
Johnson, A. Kirk, R. Rooks, A. & Muzik, M. 2016 USA PubMed	Enhancing Breastfeeding Through Healthcare Support: Results from a Focus Group Study of African American Mothers	Syftet med studien är att utforska afroamerikanska kvinnors tankar, attityder och erfarenheter av amning i relation till vårdpersonal och dess efterföljande påverkan på deras beteende kring amning.	Metoden i denna kvalitativa studie utformades genom en semistrukturerad guide för diskussionerna. Trettiotvå gravida eller ammade kvinnor var med i fokusgrupper. Diskussionerna spelades in digitalt och transkriberades. Tematisk innehållsanalys genomfördes sedan.	Resultatet visade att deltagarna var eniga om att amning är den hälsosammare matningsmetoden, men de uppfattade att vårdgivare inte alltid var fullt stödjande och ibland avskräckte deltagarna från amning. Kvinnor som inte ammade uttryckte en misstro mot den information och de rekommendationer de erhöll från vårdpersonal och fortlade sig mer på familj och vänner. Resultatet visade även att vårdpersonal ofta saknade en fullständig färdigheter för att engagera de afroamerikanska kvinnor till amning.	30/36 Medel Kvalitet
Swerts, M. Westhof, E. Lemliengre, J. & Bogaerts, A. 2019 Belgium PubMed	The supporting role of the midwife during the first 14 days of breastfeeding: A descriptive qualitative study in maternity wards and primary healthcare	Syftet med studien är att få en djupare förståelse för barnmorskors stödjande roll vid amningsstöd under de första två veckorna efter födseln och jämföra det med de ammande kvinnornas behov.	Metoden är en kvalitativ ansats som användes med en observationsdesign och en fokusgruppsstudie. Interaktioner mellan barnmorskor n=21 och mödrar n=59 under amningsstöd observerades. Observationerna och fokusgrupperna analyserades med tematisk analys.	Resultatet visade att både barnmorskorna och kvinnorna vill att amningen ska vara lyckad. Det kom fram till att produktionen av bröstmjölk var en prioritet för både barnmorskorna och kvinnorna. Det framkom att hands-on situationer förekom ofta utan att be om kvinnan samtycke. Under stödet vid amning byggs en professionell och emotionell relation mellan barnmorskan och kvinnan. I primärvården erbjuds en-och-en stöd, vilket står i kontrast till vården på sjukhus, vilket resulterar i en mer personlig och nära relation. Amningsstödet påverkas av både personliga faktorer men även andra faktorer så som tidsbrist.	34/36 Medel Kvalitet

Författare, år, land & databas	Artiklens titel	Syfte	Metod	Resultat	Kvalitet
Edwards, R. Cragg, B. Dunn, S. & Peterson, W. 2021 Kanada PubMed	The breastfeeding and early motherhood experiences of older first-time mothers: A constructivist grounded theory study	Syftet med studien är att utforska faktorer kring beslutsfattande relaterat till amning och erfarenheterna av tidigt moderskap	Metoden i denna kvalitativa studie genomfördes enligt en grundad teori metodologi. Urvalet till studien bestod av 41 semistrukturerade intervjuer med 23 olika deltagare. Intervjuerna genomfördes på platser som deltagarna själva valde likt kafféer eller på en promenad, dessa intervjuer spelades in digitalt och analyserades.	Resultatet visade att för kvinnorna i studie var framgång med tidig amning ett bevis på att man är en bra mamma kopplade till varandra. Kvinnorna upplevde en dominerande socio-kulturell förväntning på ett intensivt moderskap och anknytning till föräldraskap. Det menas att dem trodde om amningen gick bra, så skulle de agera mer som mammor, dem skulle känna sig mer som mammor och ha uppfyllt sina förväntningar på vem de skulle vara som en mamma.	31/36 Medel Kvalitet
Cato, K. Sylven, S. Henriksson, H. & Robertsson, C. 2020 Sverige PubMed	Breastfeeding as a balancing act – pregnant Swedish women's voices on breastfeeding	Syftet med studien är att utforska attityder till amning bland gravida kvinnor i Sverige som har för avsikt att amma.	Metoden i denna kvalitativa studie utgick från den social-ekologiska hälsomodellen. Där elva blivande mammor deltog. Kvinnorna intervjuades via telefon eller personligen under dem sista veckorna före förlösning. En semi strukturerad intervju utfördes och transkribering av intervjuerna analyserades med hjälp av en tematisk analys.	Resultatet visade att när kvinnorna under sin graviditet beskrev amning som en balansgång mellan de olika normer och även personliga önskemål. Kvinnorna uppfattade ett tryck från samhället att amma, men den var fylld av gränser och blandade budskap. Kvinnorna upplevde att trycket från samhället kunde balanseras med hjälp av deras egen kunskap kring amning. När kvinnorna skulle föreställa sin framtida amning gjorde det dem osäkra och de förhandlade om amningens fördelar och nackdelar. Det fanns en önskan om ett individuellt amningsstöd samt bättre information under graviditeten kring amning.	35/36 Medel kvalitet
Whelan, B & Kearney, J. 2014 Irland PubMed	Breast-feeding support in Ireland: a qualitative study of health-care professionals' and women's views	Syftet med studien är att undersöka kvinnors erfarenheter av professionellt stöd för amning och vårdpersonalens erfarenheter av att ge stöd.	Metoden i denna kvalitativa studie genomfördes med semistrukturerade kvalitativa intervjuer. Urvalet bestod av n=22 kvinnor samt n=58 vårdpersonal. Intervjuerna analyserades med hjälp av innehållsanalys med inslag av Grounded Theory.	Resultatet visade att amning placeras inom ett medicinskt begrepp i Irland, vilket innebär att det är beroende av vårdpersonal. Det finns ett behov av utbildning om amning för alla i vårdpersonalgruppen. Men däremot är stödet begränsat på grund av olika hinder, såsom brist på tid.	31/36 Medel Kvalitet
Johnson, A. Kirk, R. Rooks, A. & Muzik, M. 2016 USA PubMed	Enhancing Breastfeeding Through Healthcare Support: Results from a Focus Group Study of African American Mothers	Syftet med studien är att utforska afroamerikanska kvinnors tankar, attityder och erfarenheter av amning i relation till vårdpersonal och dess efterföljande påverkan på deras beteende kring amning.	Metoden i denna kvalitativa studie utformades genom en semistrukturerad guide för diskussionerna. Trettiotvå gravida eller ammade kvinnor var med i fokusgrupper. Diskussionerna spelades in digitalt och transkriberades. Tematisk innehållsanalys genomfördes sedan.	Resultatet visade att deltagarna var eniga om att amning är den hälsosammare matningsmetoden, men de uppfattade att vårdgivare inte alltid var fullt stödjande och ibland avskräckte deltagarna från amning. Kvinnor som inte ammade uttryckte en misstro mot den information och de rekommendationer de erhöll från vårdpersonal och fortlade sig mer på familj och vänner. Resultatet visade även att vårdpersonal ofta saknade en fullständig färdigheter för att engagera de afroamerikanska kvinnor till amning.	30/36 Medel Kvalitet
Swerts, M. Westhof, E. Lemliengre, J. & Bogaerts, A. 2019 Belgium PubMed	The supporting role of the midwife during the first 14 days of breastfeeding: A descriptive qualitative study in maternity wards and primary healthcare	Syftet med studien är att få en djupare förståelse för barnmorskors stödjande roll vid amningsstöd under de första två veckorna efter födseln och jämföra det med de ammande kvinnornas behov.	Metoden är en kvalitativ ansats som användes med en observationsdesign och en fokusgruppsstudie. Interaktioner mellan barnmorskor n=21 och mödrar n=59 under amningsstöd observerades. Observationerna och fokusgrupperna analyserades med tematisk analys.	Resultatet visade att både barnmorskorna och kvinnorna vill att amningen ska vara lyckad. Det kom fram till att produktionen av bröstmjölk var en prioritet för både barnmorskorna och kvinnorna. Det framkom att hands-on situationer förekom ofta utan att be om kvinnan samtycke. Under stödet vid amning byggs en professionell och emotionell relation mellan barnmorskan och kvinnan. I primärvården erbjuds en-och-en stöd, vilket står i kontrast till vården på sjukhus, vilket resulterar i en mer personlig och nära relation. Amningsstödet påverkas av både personliga faktorer men även andra faktorer så som tidsbrist.	34/36 Medel Kvalitet

